

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТАУ-КЕН ӨНДІРУ САЛАСЫ

ЭКСПОРТҚА БАҒДАРЛАНҒАН МЕТАЛДАР

2024 жылғы маусым

ДИСКЛЕЙМЕР

«Қазақстанның тау-кен өндіру саласы – экспортқа бағдарланған металдар» атты осы шолу («Шолу») тек ақпараттық мақсатта әзірленген және құқықтық, қаржылық немесе кәсіби кеңес емес. Осы Шолуда қамтылған ақпарат оның дәлдігіне, толықтығына немесе сенімділігіне қатысты дәл немесе меңзейтіндей ешқандай кепілдіктер әрі мәлімдемелерсіз «сол қалпында» шартымен берілген.

Бұл Шолу аталған ұйымдарға жарнама немесе оларды ілгерілету құралы емес.

Бұл Шолудың мазмұнында ескертусіз өзгеруі мүмкін пікірлер, болжамдар немесе болжамды мәлімдемелер болуы мүмкін. Осы Шолуда қамтылған ақпаратты пайдаланудың тәуекелі толығымен Өзіңізге жүктеледі. Біз Сіздің немесе кез келген басқа тараптың ақпаратты пайдалануынан туындайтын кез келген салдар немесе жауапкершілік үшін жауапты болмаймыз.

Бұл Шолу қосымша ақпарат алу немесе контекст үшін сыртқы көздерге немесе үшінші тарап веб-сайттарына сілтеме жасай алады. Дегенмен, біз үшінші тараптың қандай да бір веб-сайттарының мазмұнын мақұлдамаймыз немесе бақыламаймыз және мұндай веб-сайттардың дәлдігі, заңдылығы әрі мазмұны үшін жауап бермейміз.

Шолудағы ешнәрсе оқырман мен ұйымымыз арасында клиенттік қарым-қатынас орнату ретінде түсіндірілмеуі керек. Егер Сізге заң, қаржылық немесе кәсіби кеңес қажет болса, нақты мән-жайларға байланысты арнайы кеңес бере алатын білікті маманның кеңесіне жүгіну керексіз.

Біз осы Шолуда қамтылған ақпараттың кез келген мақсат үшін жарамдылығына, сенімділігіне, қолжетімділігіне, уақтылылығына немесе дәлдігіне қатысты ешқандай мәлімдеме немесе кепілдік бермейміз. Біз осы Шолуды пайдаланудан немесе пайдалану мүмкін еместігінен туындайтын тікелей, жанама, кездейсоқ, арнайы, жанама немесе өндіріп алынатын залал үшін жауапты емеспіз.

Қазақ және орыс тілдеріндегі аудармалар мен ағылшын тіліндегі мәтін арасында қайшылықтар болған жағдайда, соңғысы басымдыққа ие болады.

Біз осы Шолуды кез келген уақытта, алдын ала ескертусіз өзгерту немесе жаңарту құқығын өзімізге қалдырамыз.

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ КҮРДЕЛІЛІГІН ЗЕРТТЕУ

ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ЭКСПОРТТАУШЫЛАР

АҒЫМДАҒЫ ЭКСПОРТ

1 Мыс

2 Мырыш

3 Алюминий

4 Күміс

5 Қорғасын

ЖАҢА ЖӘНЕ ПАЙДА БОЛА БАСТАҒАН ЭКСПОРТ

6 Никель

7 Литий

8 Сирекжер
металдары

ЕРЕКШЕ БАҒАЛЫ МЕТАЛЛ

9 Алтын

КІРІСПЕ

- Аса маңызды минералдарға жаһандық сұраныс айтарлықтай өсуде және бұл үрдіс жалғасады деп күтілуде. Сценарийге байланысты аса маңызды минералдарға сұраныстың қаншалықты өсетіні туралы әртүрлі бағалаулар бар, бірақ жаһандық сұраныс, ең алдымен, энергетикалық ауысу және электр көлігі нарығының қарқынды дамуы есебінен айтарлықтай өсетіні анық.
- «Таза нөлдік шығарындылар» сценарийінде 2040 жылға қарай таза технологиялар есебінен мысқа жаһандық сұраныс 3,6 есеге, литийге – 16 есеге, никельге – 9,5 есеге, сирекжер металдарына – 5,4 есеге, мырышқа – 2,9 есеге артады деп болжанады.
- Аса маңызды минералдарға өсіп келе жатқан сұранысты қанағаттандыру бірқатар геосаяси және сауда-экономикалық тәуекелдермен, бағаның құбылмалылығымен және аз ғана елге тым тәуелділікпен байланысты; және «Таза нөлдік шығарындылар» сценарийі үшін аса маңызды пайдалы қазбалар бойынша қосымша жобалар қажет.
- Қазақстанның айтарлықтай, соның ішінде төмен көміртекті даму үшін шешуші мәнге ие ресурстары бар. Қазақстан мыс қоры бойынша әлемде 11-ші орында, мырыш қоры бойынша 7-ші орында, боксит (алюминий) қоры бойынша 11-ші орында, қорғасын қоры бойынша 8-ші орында. Қазақстанның литий, никель және сирекжер металдарын өндіруде игерілмеген зор әлеуеті бар.
- Қазақстан қазірдің өзінде аса маңызды минералдарды экспорттағанымен, ағымдағы экспортты ұлғайту және жаңа металдарды экспорттауды бастау үшін айтарлықтай әлеует бар.
- Қазақстан аса маңызды ресурстарды үздіксіз жеткізуді қамтамасыз ете алады және өсіп келе жатқан жаһандық сұранысты қанағаттандыруға көмектесе алады. Қазақстан аса маңызды шикізатты жеткізуші ғана емес, сонымен қатар елде жүзеге асырылатын белгілі бір процестермен жеткізу тізбегінің құрамдас бөлігі болуды жоспарлап отыр. Бұл отандық және шетелдік жеке сектордың белсенді қатысуын талап етеді. Жеке сектор, оның ішінде шетелдік инвесторлар, технологиялар, барлау мен өңдеу тұрғысынан көмектесе алады.
- Қазақстан аса маңызды шикізат бойынша жеке сектормен және шет елдермен ынтымақтастыққа әрқашан мүдделі болған еді. 2005 жылдан бері Қазақстанға жалпы ТШИ-дың шамамен 16,4%-ы (67 млрд АҚШ доллар) металдармен, соның ішінде аса маңызды минералдармен байланысты болды.
- Қазіргі уақытта елімізде жеке сектор үшін қолайлы жағдай жасауға бағытталған ауқымды шаралар жүзеге асырылуда, соның ішінде лицензиялау және рұқсат беру процестерін жеңілдету, геологиялық қамту аумағын 1,5 шаршы километрден 2,2 шаршы километрге дейін ұлғайту, геологиялық барлауға инвестиция салатын компанияларға ашылған кен орындарын игеруге басым құқық беру.
- Қазақстан сондай-ақ тау-кен өндіру саласындағы процестерді цифрландыру, пайдалы қазбалардың перспективалық кен орындары туралы деректердің қолжетімділігін арттыру, сондай-ақ инвесторларға «бір терезе» форматында қызметтерді ұсыну бойынша жұмыс жүргізуде. Бұл шаралардың мақсаты – бекітуге қажетті уақыт пен рәсімдерді екі есе қысқарту.

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ КҮРДЕЛІЛІГІН ЗЕРТТЕУ

- Шолуда қарастырылатын **металдар** АХҚО және Гарвард университетіндегі Growth Lab әзірлеген **Қазақстан экономикасының күрделілігі туралы** есептің нәтижелерінен алынған.
- Есеп екі топқа бөлінген тауарлар ұсыныстарының тізімі түрінде жасалған: кеңейтуді қажет ететін **ағымдағы экспорт** және дамытуды қажет ететін **жаңа және пайда бола бастаған экспорт**. Бұл екі топ Қазақстан экспортындағы өнімдердің үлесі дүниежүзілік орташа деңгейден, яғни дүниежүзілік саудадағы өнім үлесінен асып түсуіне қарай жіктеледі. Өнімдер одан кейін **орнықтылық факторлары** мен **тартымдылық факторлары** бойынша бағаланды (z-балы бойынша нормалданған) және ең жоғары жалпы баллы бар өнімдер таңдалды.
- Қара металдарды қоспағанда, есепте **мыс, мырыш, алюминий, күміс және қорғасын** – Қазақстан оларды экспорттауда салыстырмалы артықшылық көрсеткен және ілгерілету, экспортты ұлғайтуды ынталандыру қажет металдар ретінде, ал **алтын, никель, сирекжер металдары мен литий** Қазақстанға жаһандық нарықта артықшылық бере алатын жаңа немесе енді пайда болып келе жатқан экспорт ретінде жіктеледі.
- Шолуда аталған металдардың әрқайсысы үшін жаһандық сұраныс пен өндіріс, баға болжамдары, Қазақстанның негізгі кен орындары мен соңғы инвестициялық жобалары, сондай-ақ елдің жаһандық нарықтардағы орны жинақталған.

Көрсетілген салыстырмалы артықшылық (RCA) =
 Өнімнің Қазақстан экспортындағы үлесі / Өнімнің жаһандық саудадағы үлесі

RCA > 1
ағымдағы экспорт

мыс мырыш алюминий
күміс қорғасын

RCA < 1
жаңа және пайда бола бастаған экспорт

алтын никель литий
сирекжер металдар

Дереккөздер: *Industry Targeting Dashboard, Atlas of Economic Complexity*

ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ЭКСПОРТТАУШЫЛАР

БІР МЕТАЛДАН КӨП ЭКСПОРТТАЙТЫН КОМПАНИЯЛАР:

	МЫС	МЫРЫШ	АЛЮМИНИЙ	КҮМІС	ҚОРҒАСЫН
«ҚАРАҒАНДЫ ТҮСТІ ПРОКАТ ЖӘНЕ БОЛАТ КОМБИНАТЫ» ЖШС	+	+	+		+
«ҚАЗЦИНК» ЖШС	+	+			+
«ҚАЗАҚМЫС КОРПОРАЦИЯСЫ» ЖШС	+			+	
«ВОСТОКЦВЕТМЕТ» ЖШС	+			+	
«ҮМЗ» АҚ	+		+		
«ТҮСТІ МЕТАЛДАРДЫ ҚАЙТА ӨНДЕУ ЗАУЫТЫ» АҚ	+				+

АЛТЫН:

«АК АЛТЫНАЛМАС» АҚ
«АҚСУ TECHNOLOGY» ЖШС
«АЛЕЛ ҚИ КОРПОРАЦИЯСЫ» АҚ
«АЛТЫНАЛМАС TECHNOLOGY» ЖШС
«CENTRAL ASIA MINING CO» ЖШС
«ALTYN MM ТКМК» ЖШС
«GOLDEN COMPASS CAPITAL» АҚ
«ҚАЗАҚАЛТЫН» ЖШС
«ҚАЗАҚАЛТЫН TECHNOLOGY» ЖШС
«КЕН ТӨБЕ» ЖШС
«СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН
МЕТАЛЛУРГИЯЛЫҚ КОМПАНИЯСЫ» ЖШС
«ВИЗОЛ» ТКК» ЖШС

МЫС:

«АЗИЯМЕТКОМ» ЖШС
«КАПИТАЛ-КАСТИНГ» ЖШС
«КАРАВАН РЕСОРСИЗ ЛТД» ЖШС
«КАСТИНГ» ЖШС
«КОУНРАД МЫС КОМПАНИЯСЫ» ЖШС
«ГРК МЛД» ЖШС
«KAZ MINERALS АКТОГАУ» ЖШС
«KAZFERRO» ЖШС
«SARY-ARKA COPPER PROCESSING» ЖШС

МЫРЫШ:

«КОМПАНИЯ WDA» ЖШС

АЛЮМИНИЙ:

«АЛЮГАЛ» ЖШС
«ALUMINIUM OF KAZAKHSTAN» ЖШС
«С.Ф» ЖШС
«GIESSENHAUS» ЖШС
«ГРАНАТ И К» ЖШС
«ҚАЗАҚСТАН ЭЛЕКТРОЛИЗ ЗАУЫТЫ» АҚ
«QAZMETSERVICE» ЖШС
«ЖҮК ТАСЫМАЛДАУ КОМПАНИЯСЫ» ЖШС

ҚОРҒАСЫН:

«СЕВЕРНЫЙ ПОТОК-СК» ЖШС
«ПРОМЗАЩИТА» ЖШС

Дереккөз: [Қазақстанның Даму банкінің Қазақстан сыртқы сауда аналитикалық порталы](#)

АҒЫМДАҒЫ ЭКСПОРТ

1. МЫС

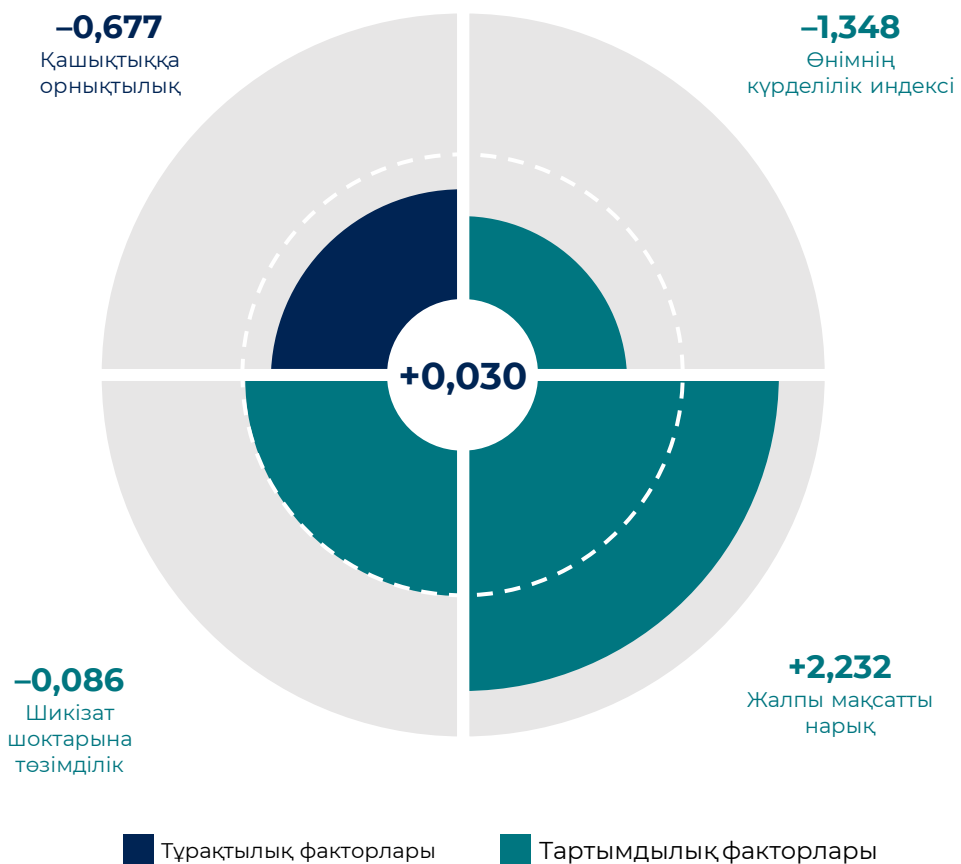
МЫС (HS 7403)

- Мыстың өнім күрделілігі индексі төмен, бірақ жалпы мақсатты нарығы үлкен. Мыс мұнайға байланысты сын-тегеуріндерге орташа төзімді және экспорт жеткізілетін елдің географиялық алыстығына аса сезімтал.
- Қазақстанның жаһандық мыс нарығындағы үлесі 4%-ға жуық. 2023 жылы Қазақстан қор бойынша 20 миллион тоннамен әлемде 11-ші орында және пайдалы қазбаларды өндіруден 600 мың тоннамен 11-ші орында тұрды.
- Мысқа жаһандық сұраныс қазіргі 26 миллион тоннадан 2030 жылға қарай 31-36 миллион тоннаға және 2050 жылға қарай 36-40 миллион тоннаға дейін артады деп күтілуде.
- Мыстың әлемдік бағасы алдағы 5 жылда тұрақты болады деп күтілуде.
- Қазақмыс пен KAZ Minerals Қазақстандағы ең ірі мыс кеніштерінің иелері, олар: Жезқазған мен Нұрқазған, Ақтоғай мен Бозшакөл.
- 2022 жылы қазақстандық мыс экспортының басты үш бағыты – Қытай, Түркия және БАӘ, олардың үлесіне қазақстандық мыс экспортының шамамен 85% келеді.
- Қытай әлемдегі ең ірі мыс импорттаушысы болғанымен, Қытай импортындағы Қазақстанның үлесі шамамен 7%-ды құрайды. Түркия мен БАӘ импортындағы Қазақстанның үлесі сәйкесінше 19% және 13%-ды құрайды.

ЭКОНОМИКАЛЫҚ КҮРДЕЛІЛІК ТУРАЛЫ ЕСЕП НӘТИЖЕЛЕРІ

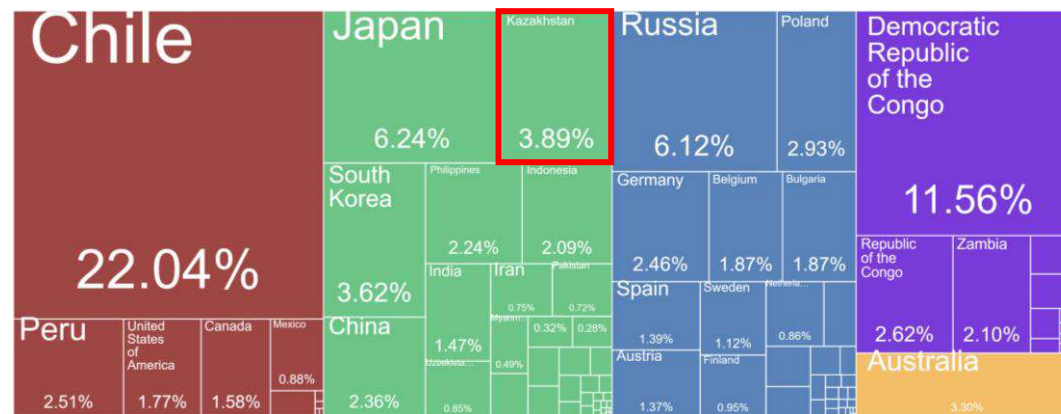
ТАЗАРТЫЛҒАН МЫС ЖӘНЕ МЫС ҚОРЫТПАЛАРЫ (HS 7403) (ағымдағы экспорт)

Ақ нүктелі сызық орташа
(нөлдік) деңгейді көрсетеді

Дереккөздер: *Industry Targeting Dashboard, Atlas of Economic Complexity*

ЖАҒАНДЫҚ МЫС НАРЫҒЫНДАҒЫ ЭКСПОРТТАУШЫЛАРДЫҢ ҮЛЕСІ, 2021 Ж. 2021 жылы жалпы жағандық нарық \$91,2 млрд құрады

Қазақстанның жағандық экспорттағы үлесі – 3,89%

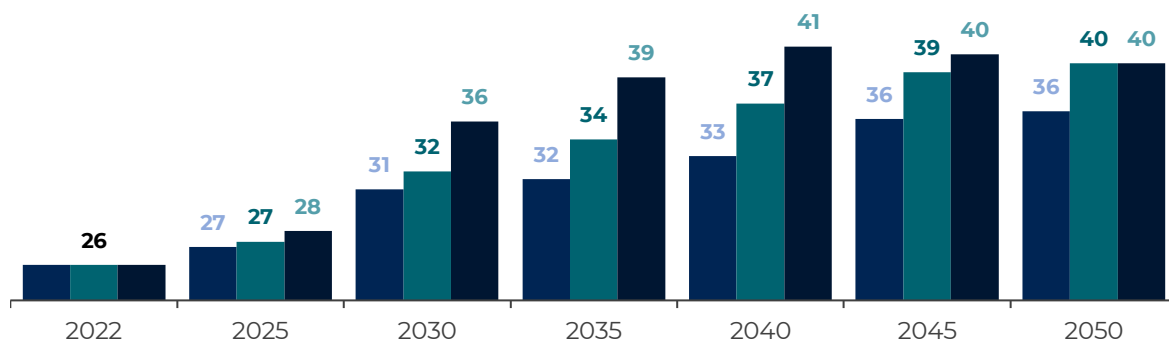
Үйлестірілген жүйе кодтары:

- 740311 тазартылған мыс, катодтар және катодты секциялар
- 740312 тазартылған мыс, сым дайындамалары
- 740313 тазартылған мыс, прокатқа арналған дайындамалар
- 740319 тазартылған мыс, басқалар
- 740321 мыс және мырыш (жез) негізіндегі қорытпалар
- 740322 мыс және қалайы негізіндегі қорытпалар (қола)
- 740329 басқа мыс қорытпалары
- 740200 тазартылмаған мыс; электролиттік тазартуға арналған мыс анодтары
- 740100 мыс штейн; цементтеуші мыс (тұнбалы мыс)

МЫС – ЖАҒАНДЫҚ СҰРАНЫС, БАҒАЛАР, РЕЗЕРВТЕР, ӨНДІРІС

СЦЕНАРИЙ БОЙЫНША МЫСҚА ЖАҒАНДЫҚ СҰРАНЫС, 2022-2050 ЖЖ.

(млн тонна)

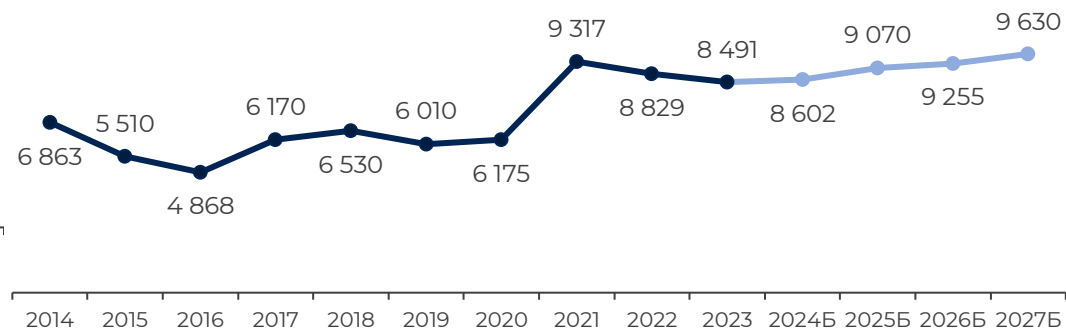

■ Ағымдағы саясаттың сақталуы ■ Жарияланған мақсаттар ■ 2050 ж. қарай таза нөлдік шығарындылар

Дереккөз: *International Energy Agency*

МЫСТЫҢ ТАРИХИ ЖӘНЕ БОЛЖАМДЫ БАҒАЛАРЫ, 2014-2027 ЖЖ.

(АҚШ долл./тонна)

Дереккөз: *FRED, S&P Global*

2023 Ж. МЫСТЫҢ ЖАҒАНДЫҚ РЕЗЕРВТЕРІ

- Чили
- Перу
- Аустралия
- Ресей
- Конго ДР
- Қазақстан (#11)
- басқалар

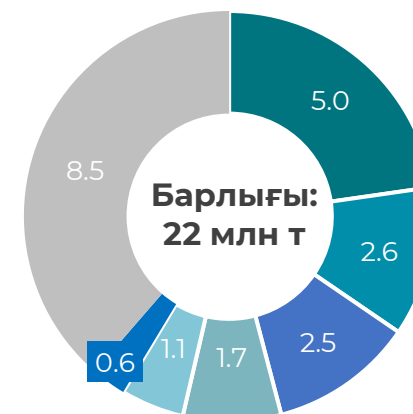
млн тонна

Дереккөз: *U.S. Geological Survey*

- **Чили** мыс резерві және өндірісі бойынша әлемдік көшбасшы.
- 2023 жылғы жағдай бойынша Қазақстан 20 млн тонна көлеміндегі қорымен әлемдегі ірі мыс резервтері бойынша **11-ші орында** және **мыс өндіру** (600 000 тонна) **бойынша 11-ші орында**.
- U.S. Geological Survey есебіне сәйкес 2015 жылы жиынтық жаһандық **мыс ресурстары** 2,1 млрд тоннаны құраған.

2023 Ж. МЫСТЫҢ ЖАҒАНДЫҚ ӨНДІРІСІ

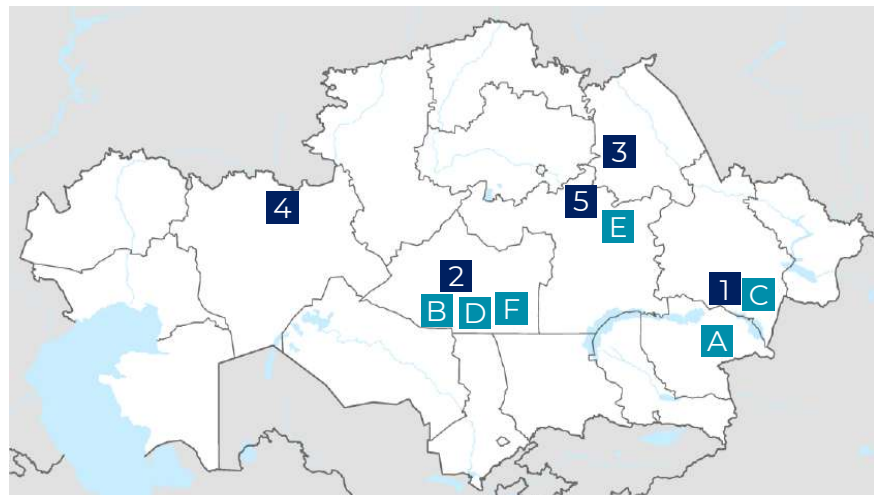
- Чили
- Перу
- Конго ДР
- Қытай
- АҚШ
- Қазақстан (#11)
- басқалар

млн тонна

МЫС – ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ӨНДІРІС

ҚАЗАҚСТАНДЫҚ МЫС КЕН ОРЫНДАР ЖӘНЕ ЖОБАЛАР

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ МЫС ӨНДІРІСІ БОЙЫНША ЕҢ ІРІ 5 КЕН ОРНЫ:

1. Ақтоғай (230 мың тонна) KAZ Minerals
2. Жезқазған (171 мың тонна) Қазақмыс
3. Бозшакөл (105 мың тонна) KAZ Minerals
4. Қазанның 50 жылдығы (38 мың тонна) Russian Copper Co.
5. Нұрқазған (25 мың тонна) Қазақмыс

Дереккөз: mining-technology.com

	Инвестициялық жобалар	Мерзімдері	Жұмыс орындары	Құны \$ млн
A.	Мысты өңдеу және байыту	2023–2026	1500	2 200
B.	Мыс өндіру зауытының құрылысы	2020-2024	300	54
C.	Катодты мыс өндіретін зауыттың құрылысы	2021-2026	311	30
D.	Қара мыс концентраттарын гидрометаллургиялық қайта өңдеу бойынша тәжірибелік-өнеркәсіптік зауыттың құрылысы	2016-2023	97	16
E.	Қамқор кен орнында мыс концентратын өндіретін зауыт құрылысы	2021-2023	150	9
F.	«Жаман-Айбат» кен орны базасында Жезқазған мыс қорыту зауытын газдандыра отырып жаңғырту	2021-2023	24	3

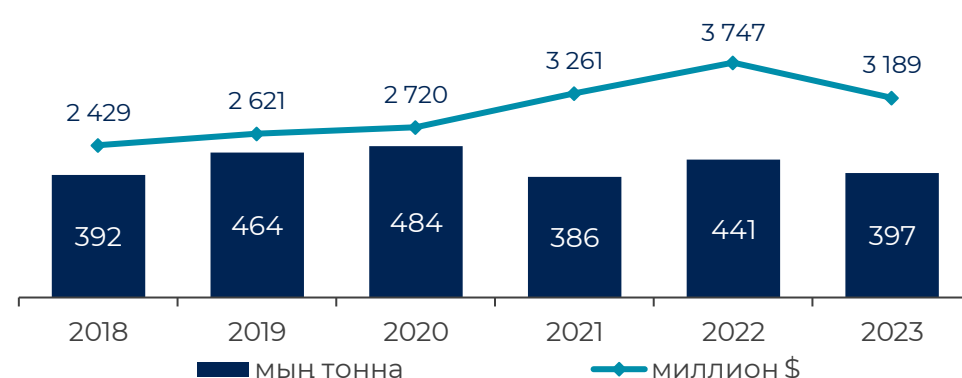
Дереккөз: Kazakh Invest

ҚАЗАҚСТАННЫҢ МЫС ӨНДІРІСІ ЖӘНЕ ӘЛЕМДІК ӨНДІРІСТЕГІ ҮЛЕСІ

Дереккөздер: U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЭКСПОРТЫ

Дереккөз: Қазақстанның Ұлттық статистикалық бюросы

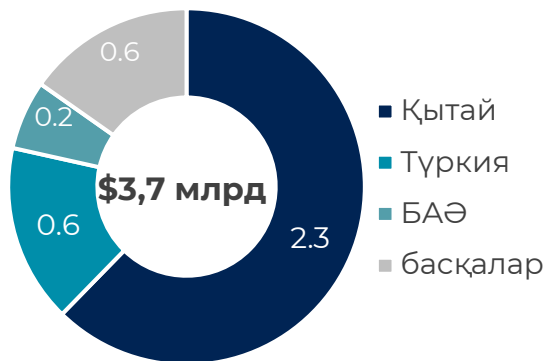
ЖАҒАНДЫҚ МЫС ЭКСПОРТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҮЛЕСІ – 3,89%

ҚАЗАҚСТАННЫҢ 3 ІРІ ИМПОРТТАУШЫСЫ, 2022 Ж.

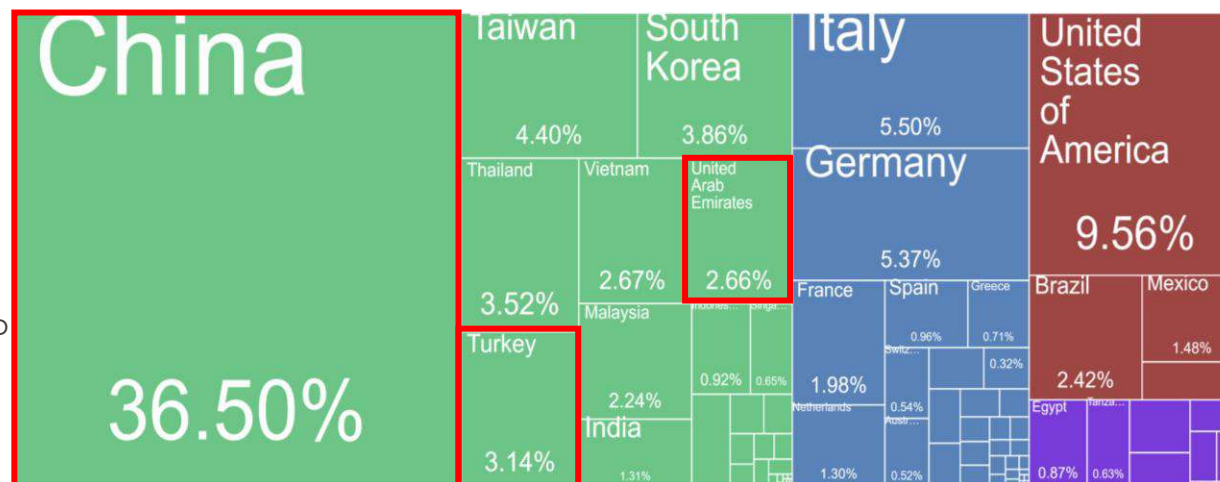
Қазақстанның мыс экспортының 85% Қытай, Түркия және БАӘ елдеріне тиесілі.

Қазақстан мыс экспортының негізгі нарықтарында берік және орнықты ұстанымға ие.

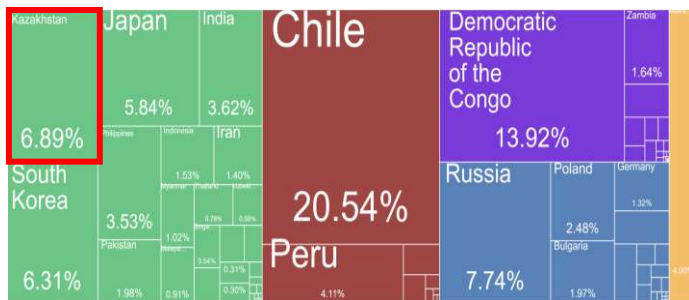
Қытай – әлемдегі ең ірі мыс импорттаушысы; Түркия мен БАӘ-нің жаһандық импорттағы үлесі шамамен 3%-ды құрайды.

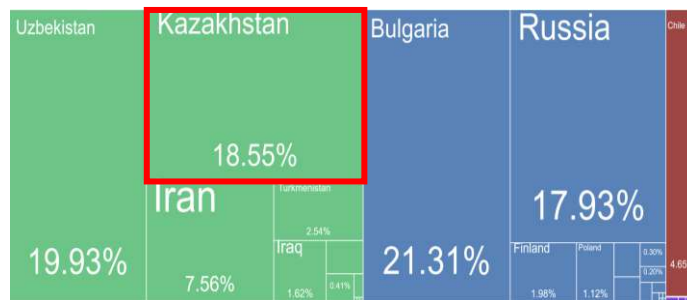
ЕЛДЕР БОЙЫНША ЖАҒАНДЫҚ МЫС ИМПОРТЫ, 2021 Ж.
2021 жылғы жалпы жаһандық нарық \$91,2 млрд құрады

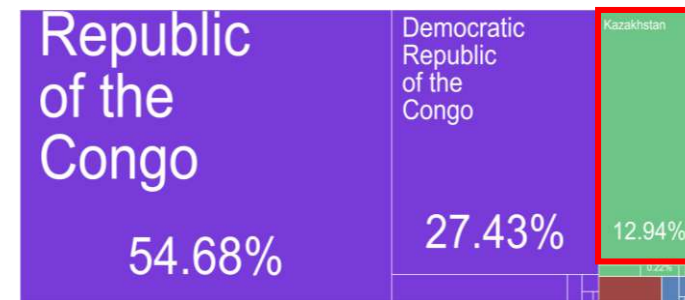
ҚЫТАЙ 2022 ЖЫЛЫ \$37,1 МЛРД-ҚА МЫС ИМПОРТТАДЫ

ТҮРКИЯ 2022 ЖЫЛЫ \$3,6 МЛРД-ҚА МЫС ИМПОРТТАДЫ

БАӘ 2022 ЖЫЛЫ \$3,3 МЛРД-ҚА МЫС ИМПОРТТАДЫ

Дереккөздер: жаһандық импорттаушылардың үлесі және жаһандық нарық көлемі – *The Atlas of Economic Complexity (harvard.edu)*, 2021 жылға, ең соңғы қолжетімді елдердің импорт көлемі туралы мәліметтер ақшалай түрде – *UN Comtrade*, 2022 жылға, ең соңғы қолжетімді 2022 жылы Қазақстанның импорттаушылары – *Қазақстанның Ұлттық статистикалық бюросы*

2. МЫРЫШ

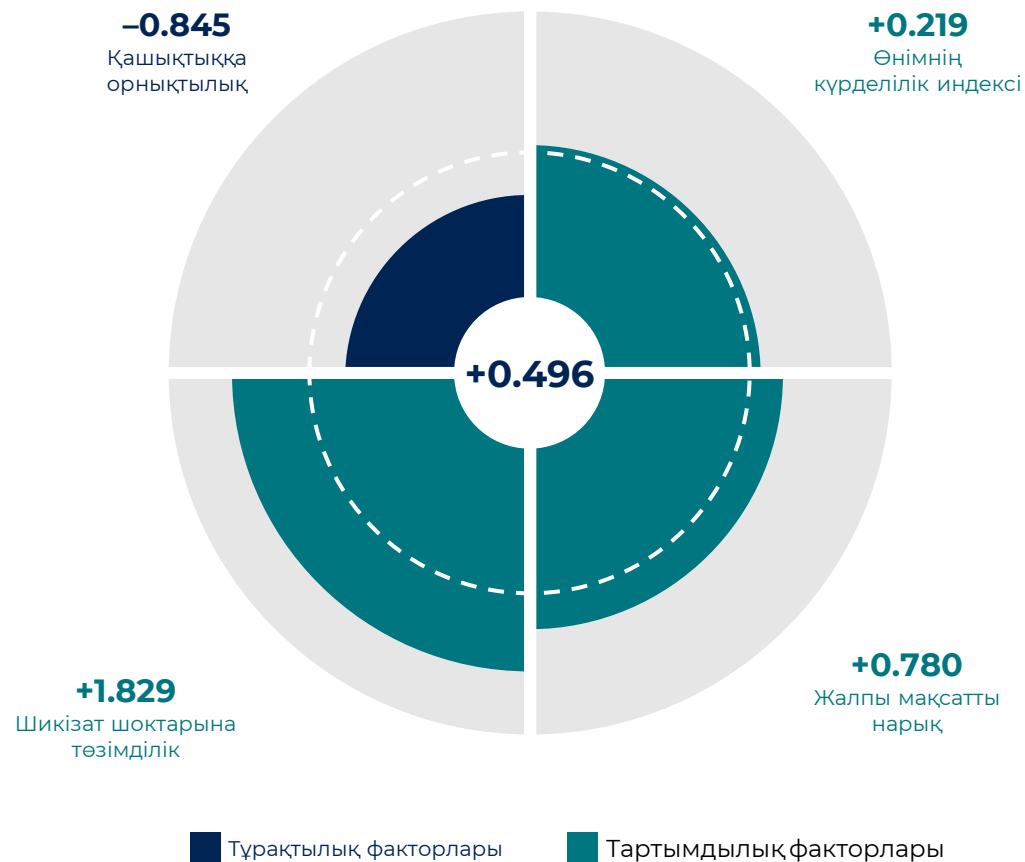
МЫРЫШ (HS 7901)

- Мырыштың өнім күрделілігі индексі орташа және жалпы мақсатты нарығы да орташа. Мырыш мұнай шикізатының шоктарына өте төзімді және экспорт жеткізілетін елдің географиялық алыстығына біршама сезімтал.
- Жаһандық мырыш нарығындағы Қазақстанның үлесі 5%-ға жуық. 2023 жылы Қазақстан қор бойынша әлемде 7-ші орында (6,7 млн. тонна) және пайдалы қазбаларды өндіруден (330 мың тонна) 8-ші орында болды.
- 2028 жылға қарай мырышқа жаһандық сұраныс қазіргі 17 миллион тоннадан 20 миллион тоннаға дейін артады деп күтілуде. Әлемдік мырыш бағасы алдағы 5 жылда тұрақты болады деп күтілуде.
- Ең ірі мырыш кен орындары Ақтөбе, Ұлытау және Шығыс Қазақстан облыстарында орналасқан.
- 2022 жылы Қазақстанның мырыш экспорты бағыттарының алғашқы үштігіне Түркия, Ресей және Қытай кірді, олар Қазақстанның мырыш экспортының 70%-ға жуығын құрады.
- Қытай мен Түркия АҚШ пен Германиямен бірге әлемдегі ең ірі төрт импорттаушының қатарында. Қазақстан Қытайға ең ірі мырыш жеткізуші, оның Қытай импортындағы үлесі 39%-ды құрайды.

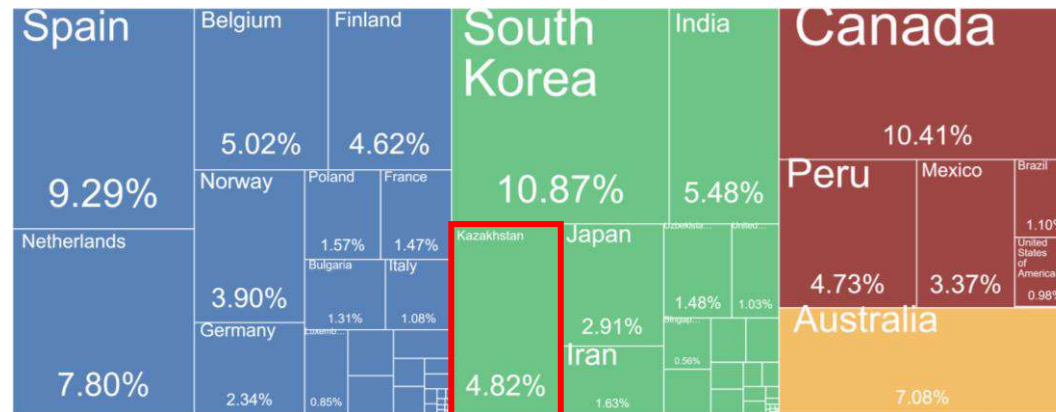
ЭКОНОМИКАЛЫҚ КҮРДЕЛІЛІК ТУРАЛЫ ЕСЕП НӘТИЖЕЛЕРІ

МЫРЫШ, ӨНДЕЛМЕГЕН (HS 7901) (ағымдағы экспорт)

Ақ нүктелі сызық орташа
(нөлдік) деңгейді көрсетеді

ЖАҒАНДЫҚ МЫРЫШ НАРЫҒЫНДАҒЫ ЭКСПОРТТАУШЫЛАР ҮЛЕСІ, 2021 Ж. 2021 жылы жалпы жағандық нарық \$15,5 млрд құрады

Қазақстанның жағандық экспорттағы үлесі – 4.82%

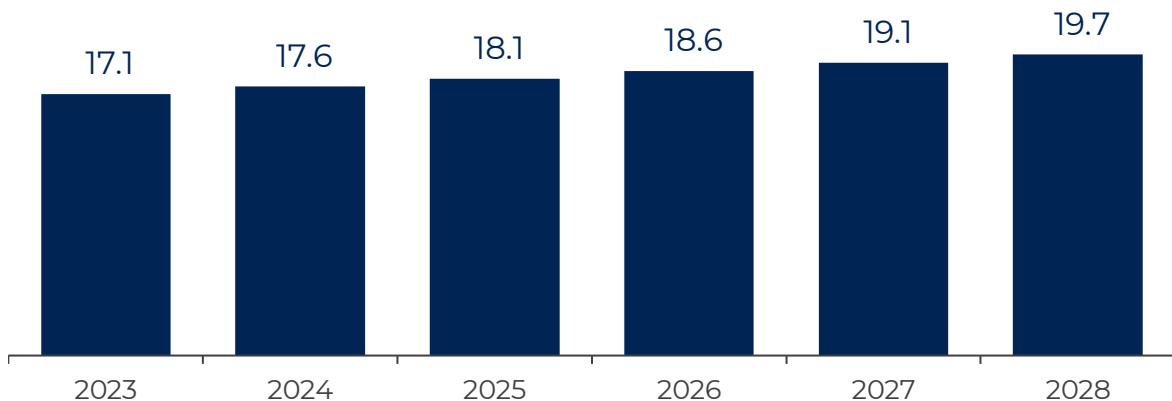
Үйлестірілген жүйе кодтары:

- 790111 қоспасызмырыш, құрамында салмағы бойынша 99,99% немесе одан да көп мырыш бар
- 790112 құрамында салмағы бойынша 99,99%-дан аз мырыш бар қоспасыз мырыш
- 790120 мырыш қорытпалары

Дереккөздер: *Industry Targeting Dashboard, Atlas of Economic Complexity*

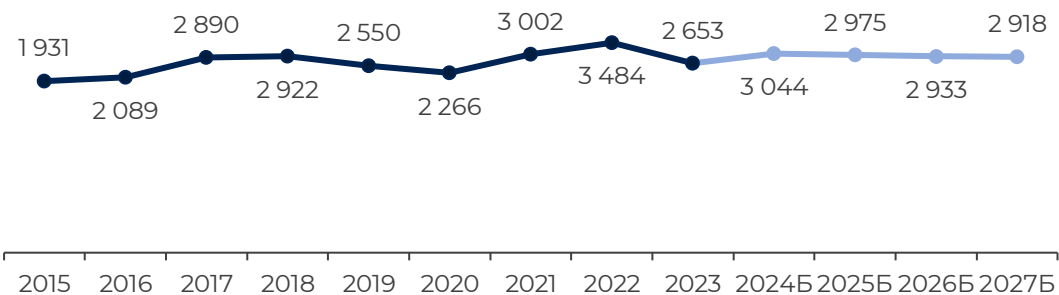
МЫРЫШ – ЖАҒАНДЫҚ СҰРАНЫС, БАҒАЛАР, РЕЗЕРВТЕР, ӨНДІРІС

МЫРЫШҚА СҰРАНЫСТЫҢ БОЛЖАМЫ, 2023-2028 ЖЖ.
(миллион тонна)

Дереккөз: *Statista*

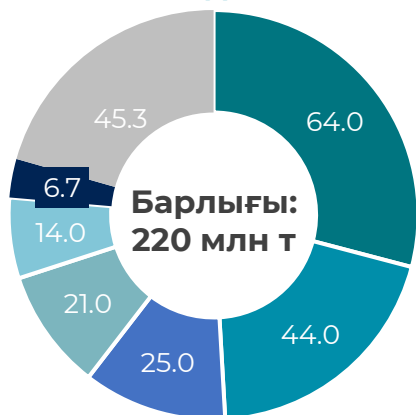
МЫРЫШТЫҢ ТАРИХИ ЖӘНЕ БОЛЖАМДЫ БАҒАЛАРЫ, 2015-2027 ЖЖ.
(АҚШ долл./тонна)

Дереккөздер: *FRED, S&P Global*

2023 Ж. МЫРЫШТЫҢ ЖАҒАНДЫҚ РЕЗЕРВТЕРІ

- Аустралия
- Қытай
- Ресей
- Перу
- Мексика
- Қазақстан (#7)
- басқалар

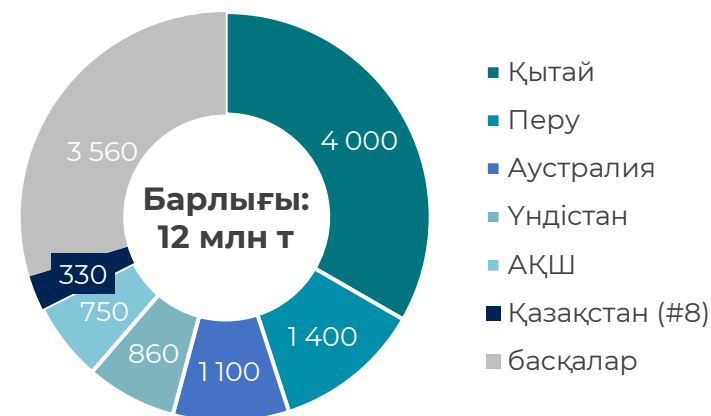

Дереккөз: *U.S. Geological Survey*

млн тонна

- **Аустралия** мырыш қоры бойынша әлемде көшбасшы, ал **Қытай** ең көп өндіру көлеміне ие.
- 2023 жылы Қазақстан 6,7 миллион тоннамен **резервтер бойынша 7-ші орынға** және 330 мың тоннамен **өндіру бойынша 8-ші орынға** ие болды.
- U.S. Geological Survey есебіне сәйкес, жаһандық мырыш **ресурстары** 1,9 млрд тоннаны құрайды.

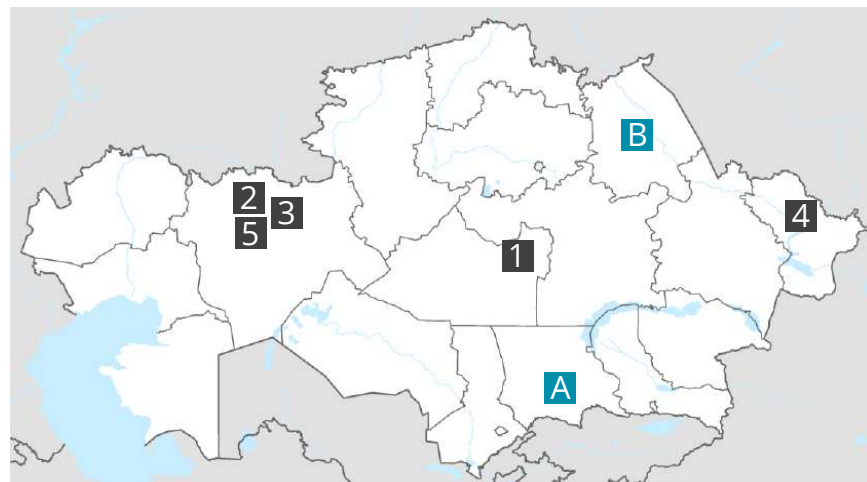
2023 Ж. МЫРЫШТЫҢ ЖАҒАНДЫҚ ӨНДІРІСІ

мың тонна

МЫРЫШ – ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ӨНДІРІС

ҚАЗАҚСТАННЫҢ МЫРЫШ КЕН ОРЫНДАРЫ МЕН ЖОБАЛАР

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ МЫРЫШ ӨНДІРІСІ БОЙЫНША ЕҢ ІРІ 5 КЕН ОРНЫ:

1. Жәйрем (71 мың тонна)
2. Приорск (59 мың тонна)
3. Қазанның 50 жылдығы (39 мың тонна)
4. Малеевск (33 мың тонна)
5. Құндызды (24 мың тонна)

Дереккөз: mining-technology.com

	Инвестициялық жобалар	Инвестор елі	Мерзімдері	Жұмыс орындары	Құны \$ млн
A.	Металлургиялық өндірістің мырыш-қорғасын қалдықтарын қайта өңдеу	Қытай	2020-2023	250	20
B.	Қорғасын-мырыш батареяларын қайта өңдеу	Қазақстан	2023-2023	70	1,2

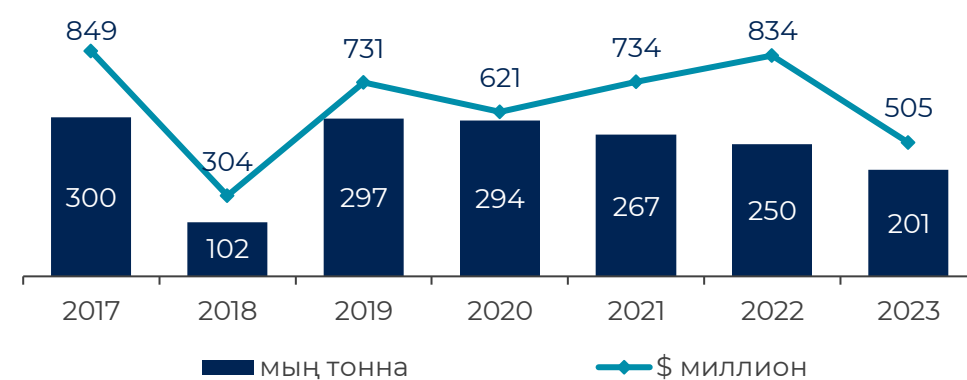
Дереккөз: Kazakh Invest

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ӨНДІРІСІ ЖӘНЕ ӘЛЕМДІК ӨНДІРІСТЕГІ ҮЛЕСІ

Дереккөздер: U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЭКСПОРТЫ

Дереккөз: Қазақстанның Ұлттық статистикалық бюросы

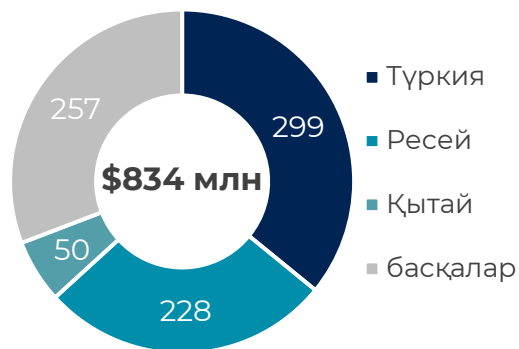
ЖАҒАНДЫҚ МЫРЫШ ЭКСПОРТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҮЛЕСІ – 4,82%

ҚАЗАҚСТАННЫҢ 3 ІРІ ИМПОРТТАУШЫСЫ, 2022 Ж.

Қазақстанның мырыш экспортының 70 пайызын Қытай, Түркия және Ресей құраған.

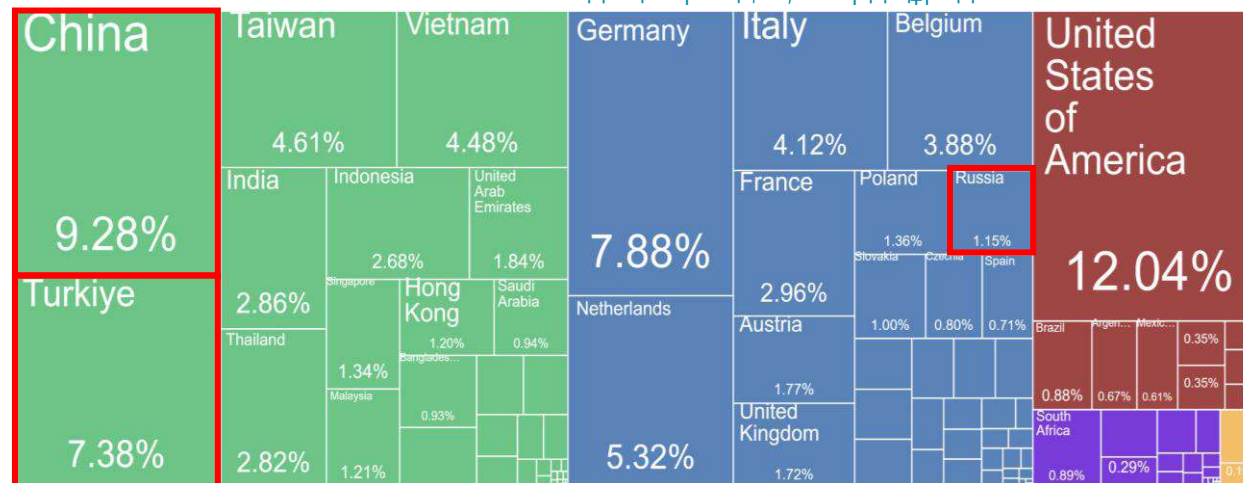
Осы үш елге мырыш импортының айтарлықтай үлесі Қазақстанға тиесілі.

Қытай мырыштың әлемдегі екінші ірі импорттаушысы.

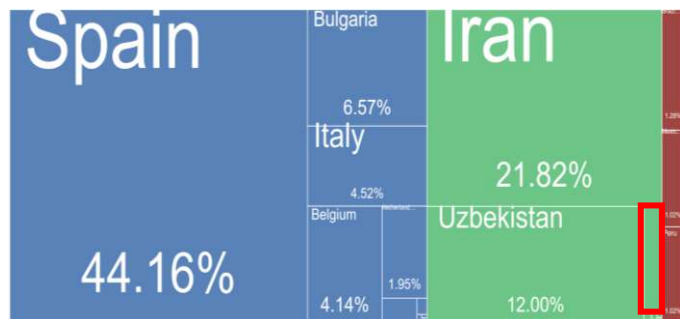

ЕЛДЕР БОЙЫНША ЖАҒАНДЫҚ МЫРЫШ ИМПОРТЫ, 2021 Ж.

2021 жылы жалпы жаһандық нарық \$15,5 млрд құрады

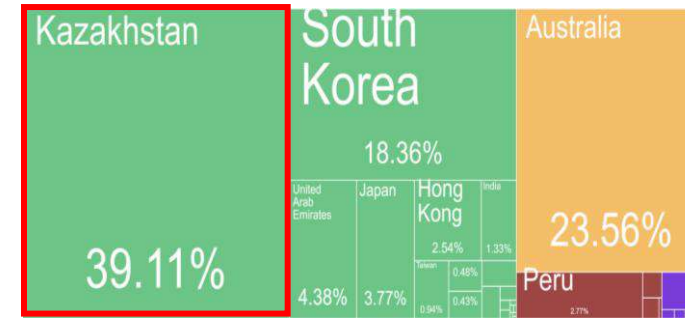
ТҮРКИЯ 2022 ЖЫЛЫ \$1 333 МЛН МЫРЫШ ИМПОРТТАДЫ

РЕСЕЙ 2022 ЖЫЛЫ \$177 МЛН МЫРЫШ ИМПОРТТАДЫ

ҚЫТАЙ 2022 ЖЫЛЫ \$502 МЛН МЫРЫШ ИМПОРТТАДЫ

Дереккөздер: жаһандық импорттаушылардың үлесі және жаһандық нарық көлемі – *The Atlas of Economic Complexity (harvard.edu)*, 2021 жылға, ең соңғы қолжетімді елдердің импорт көлемі туралы мәліметтер ақшалай түрде – *UN Comtrade*, 2022 жылға, ең соңғы қолжетімді 2022 жылы Қазақстанның импорттаушылары – *Қазақстанның Ұлттық статистикалық бюросы*

3. АЛЮМИНИЙ

АЛЮМИНИЙ (HS 7601)

- Алюминийдің өнім күрделілігі индексі салыстырмалы түрде төмен, бірақ жалпы мақсатты нарығы үлкен. Алюминий мұнай шикізатының шоктарына орташа төзімді және экспорт жеткізілетін елдің географиялық алыстығына орташа сезімтал.
- Қазақстанның жаһандық алюминий нарығындағы үлесі 1 пайыздан аспайды. Алюминийді бокситтен алады. Қазақстанның негізгі боксит кеніштері Қостанай облысында, металды өндіруге қажетті арзан электр қуатының қолжетімділігіне байланысты ең ірі алюминий қорыту зауыты Павлодарда орналасқан.
- 2023 жылы Қазақстан боксит қоры (160 млн. тонна) бойынша әлемде 11-ші орында және боксит өндіруден (4,3 млн. тонна) 10-шы орында болды.
- Алюминийдің әлемдік бағасы алдағы 5 жылда тұрақты болады деп күтілуде.
- 2022 жылы қазақстандық алюминий экспортының ең ірі үш бағытына Түркия, Италия және Грекия кірді, олар қазақстандық алюминий экспортының 34%-ын құрады.
- Түркия, Италия және Грекия жаһандық импорттың айтарлықтай үлесін алады, бірақ ең ірі импорттаушылар – АҚШ, Қытай, Германия және Жапония.

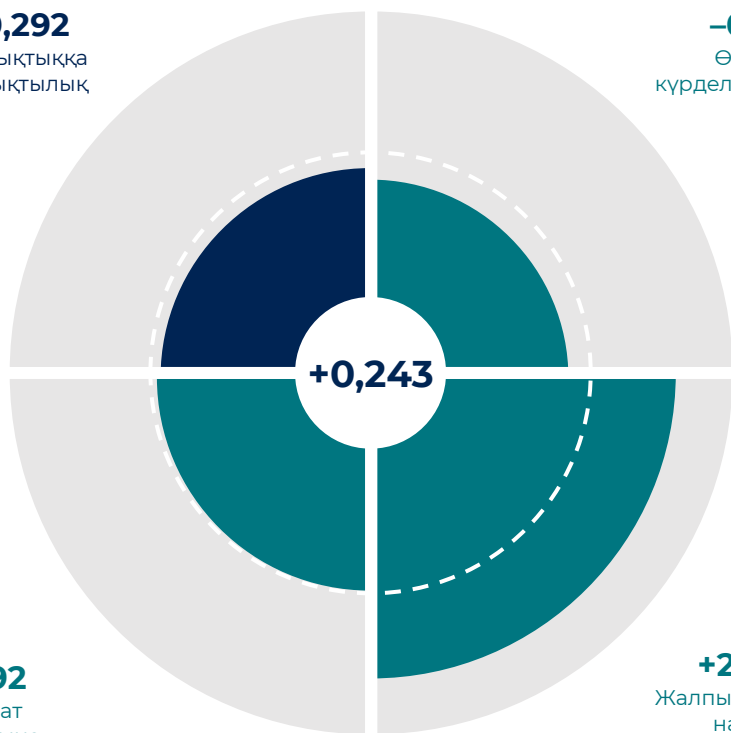
ЭКОНОМИКАЛЫҚ КҮРДЕЛІЛІК ТУРАЛЫ ЕСЕП НӘТИЖЕЛЕРІ

АЛЮМИНИЙ, ӨНДЕЛМЕГЕН (7601) (ағымдағы экспорт)

Ақ нүктелі сызық орташа
(нөлдік) деңгейді көрсетеді

-0,292
Қашықтыққа
орнықтылық

-0,561
Өнімнің
күрделілік индексі

-0,192
Шикізат
шоқтарына
төзімділік

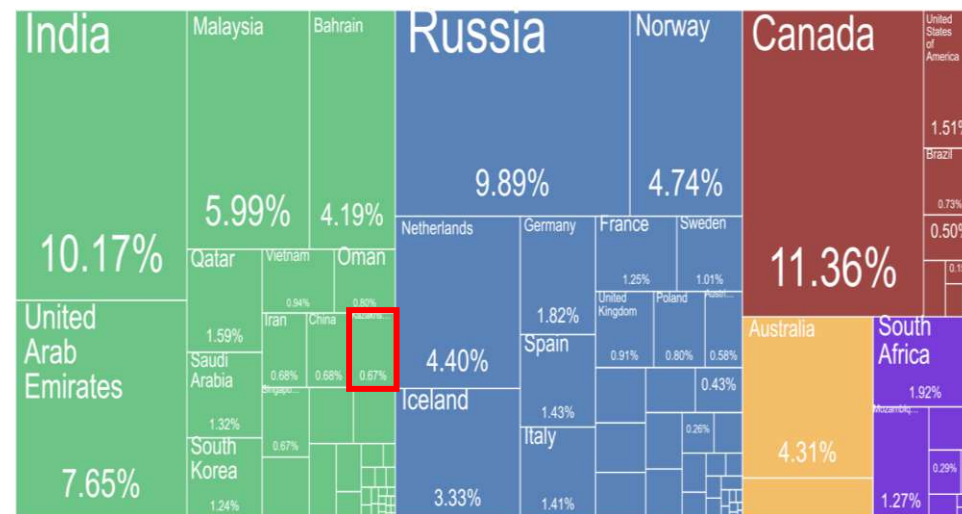
+2,017
Жалпы мақсатты
нарық

■ Тұрақтылық факторлары

■ Тартымдылық факторлары

ЖАҒАНДЫҚ АЛЮМИНИЙ НАРЫҒЫНДАҒЫ ЭКСПОРТТАУШЫЛАР ҮЛЕСІ, 2021 Ж.

2021 жылы жалпы жағандық нарық \$73,6 млрд құрады

Қазақстанның жағандық экспорттағы үлесі – 0,67%

Үйлестірілген жүйе кодтары:

- 760110 қоспасыз алюминий
- 790120 алюминий қорытпалары
- 760511 келденең қимасының максималды өлшемі 7 мм-ден асатын алюминий (қоспасыз) сымы

Дереккөздер: *Industry Targeting Dashboard, Atlas of Economic Complexity*

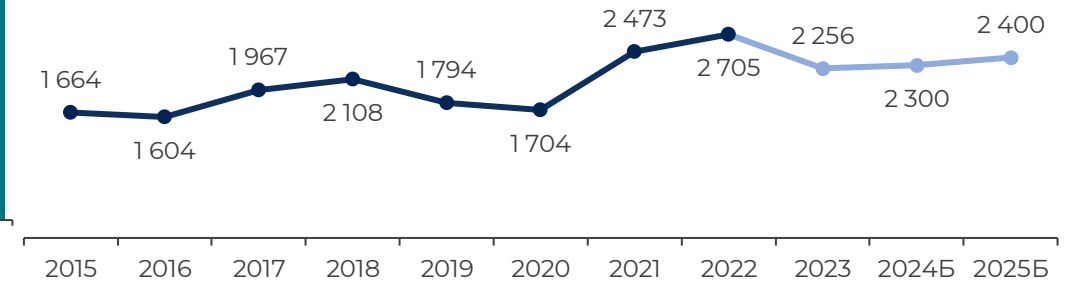
АЛЮМИНИЙ – ЖАҒАНДЫҚ СҰРАНЫС, БАҒАЛАР, РЕЗЕРВТЕР, ӨНДІРІС

САЛАЛАР БОЙЫНША АЛЮМИНИЙДІ ТҰТЫНУ, 2020 Ж. ФАКТ ЖӘНЕ 2030 Ж. АРНАЛҒАН БОЛЖАМ (миллион тонна)

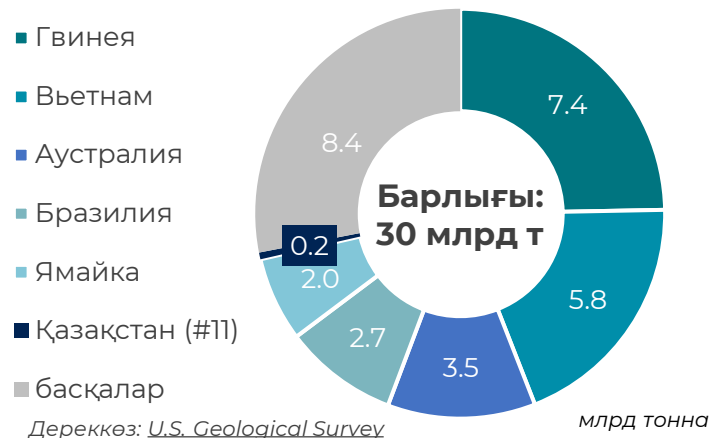
Дереккөз: CRU

ТАРИХИ ЖӘНЕ БОЛЖАМДЫ БАҒАЛАР, 2015-2025 ЖЖ. (АҚШ долл./тонна)

Дереккөздер: ERED, Дүниежүзілік банк

2023 Ж. БОКСИТТІҢ ЖАҒАНДЫҚ РЕЗЕРВТЕРІ

Дереккөз: U.S. Geological Survey

- Боксит қоры бойынша дүние жүзінде **Гвинея**, ал өндіру бойынша **Австралия** бірінші орында.
- 2023 жылы Қазақстан **қор бойынша әлемде 11-ші орында** (160 млн. тонна) және пайдалы қазбаларды **өндіруден 10-шы орында** болды (4,3 млн. тонна).
- U.S. Geological Survey есебіне сәйкес, жалпы әлемдік **ресурстар** 55-тен 75 миллиард тоннаға дейін бағаланады.

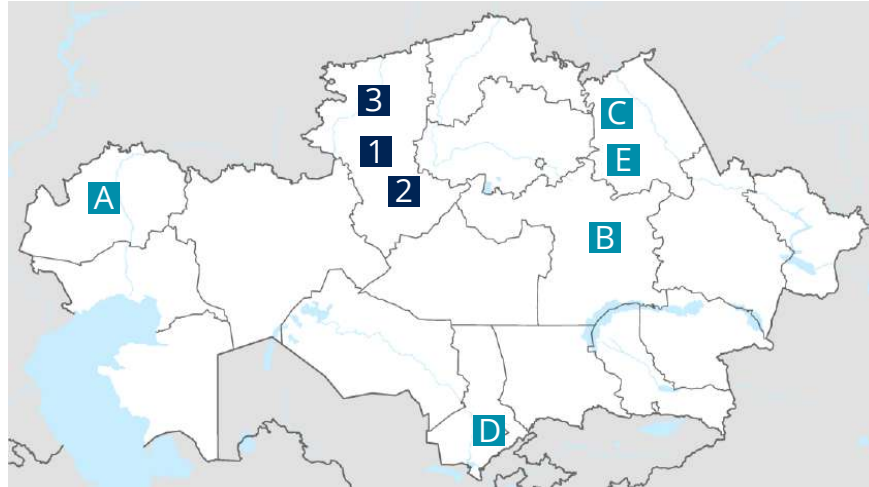
2023 Ж. БОКСИТТІҢ ЖАҒАНДЫҚ ӨНДІРІСІ

млн тонна

АЛЮМИНИЙ – ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ӨНДІРІС

ҚАЗАҚСТАННЫҢ БОКСИТ КЕН ОРЫНДАРЫ МЕН ЖОБАЛАР

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ЕҢ ІРІ БОКСИТ КЕН ОРЫНДАРЫ:

1. Краснооктябрь
2. Торғай
3. Әйет

Дереккөз: mining-technology.com

	Инвестициялық жобалар	Мерзімдері	Жұмыс орындары	Құны \$ млн
A.	Батыс Қазақстан облысындағы алюминий бұйымдарын өндіру	2023-2025	10	1,4
B.	Қарағанды облысында алюминий радиаторларын өндіру	2021-2025	220	35
C.	Павлодар облысында алюминий табағы және алюминий фольгасы өндірісі	2023-2025	100	16
D.	Шымкентте алюминий жылыту радиаторларын шығаратын зауыт құрылысы	2023-2026	300	22
E.	Павлодар облысында алюминий және биметалл радиаторлар өндірісі	2022-2024	100	6

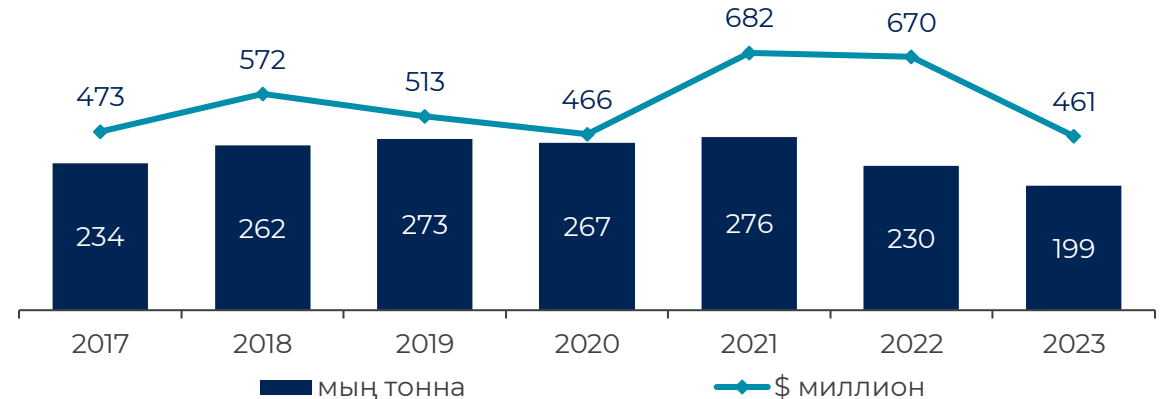
Дереккөз: Kazakh Invest

ҚАЗАҚСТАННЫҢ БОКСИТ ӨНДІРІСІ ЖӘНЕ ӘЛЕМДІК ӨНДІРІСТЕГІ ҮЛЕСІ

Дереккөздер: U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЭКСПОРТЫ

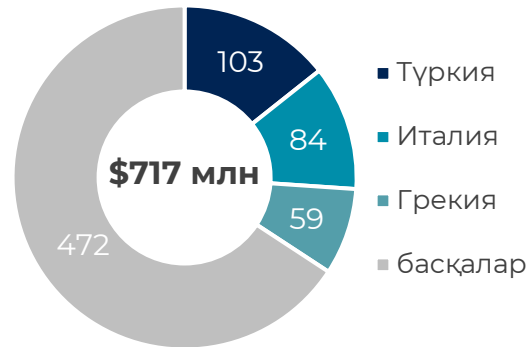

Дереккөз: Қазақстанның Ұлттық статистикалық бюросы

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЖАҒАНДЫҚ АЛЮМИНИЙ ЭКСПОРТЫНДАҒЫ ҮЛЕСІ – 0,67%

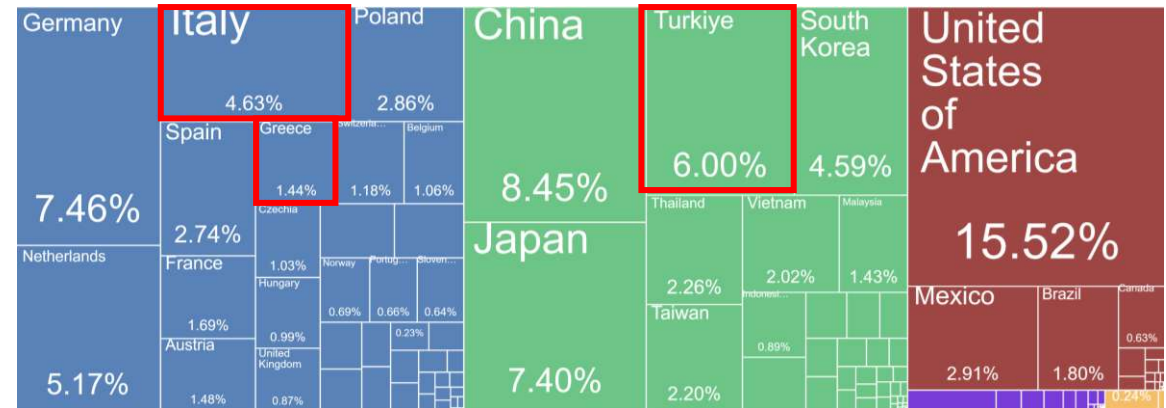
ҚАЗАҚСТАНДЫҚ АЛЮМИНИЙДІҢ 3 ІРІ ИМПОРТТАУШЫСЫ, 2022 Ж.

Қазақстанның алюминий экспортының 34 пайызы Түркия, Италия және Грекия елдеріне тиесілі. Түркия әлемдегі ең ірі алюминий импорттаушы елдердің бірі.

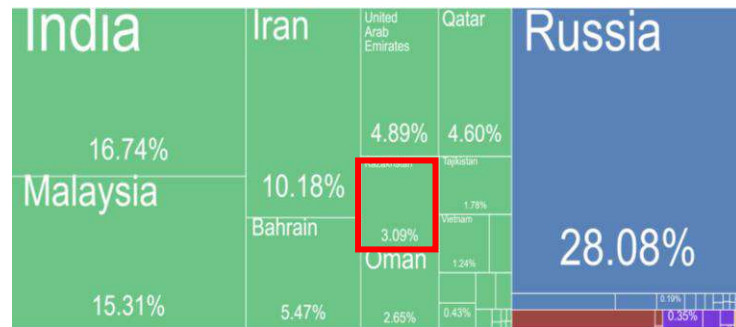

АЛЮМИНИЙДІҢ ЕЛДЕР БОЙынША ЖАҒАНДЫҚ ИМПОРТЫ, 2021 Ж.

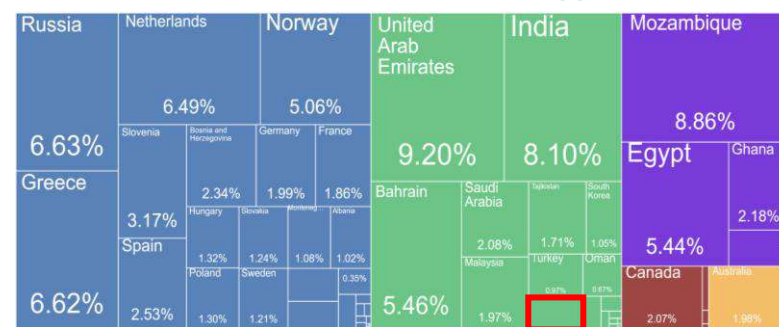
2021 жылы жалпы жаһандық нарық \$73,6 млрд құрады

ТҮРКИЯ 2022 ЖЫЛЫ \$5,23 МЛРД-ҚА АЛЮМИНИЙ ИМПОРТТАДЫ

ИТАЛИЯ 2022 ЖЫЛЫ \$4,81 МЛРД-ҚА АЛЮМИНИЙ ИМПОРТТАДЫ

ГРЕКИЯ 2022 ЖЫЛЫ \$1,37 МЛРД-ҚА АЛЮМИНИЙ ИМПОРТТАДЫ

Дереккөздер: жаһандық импорттаушылардың үлесі және жаһандық нарық көлемі – *The Atlas of Economic Complexity (harvard.edu)*, 2021 жылға, ең соңғы қолжетімді елдердің импорт көлемі туралы мәліметтер ақшалай түрде – *UN Comtrade*, 2022 жылға, ең соңғы қолжетімді 2022 жылы Қазақстанның импорттаушылары – *Қазақстанның Ұлттық статистикалық бюросы*

4. KYMIC

КҮМІС (HS 7106)

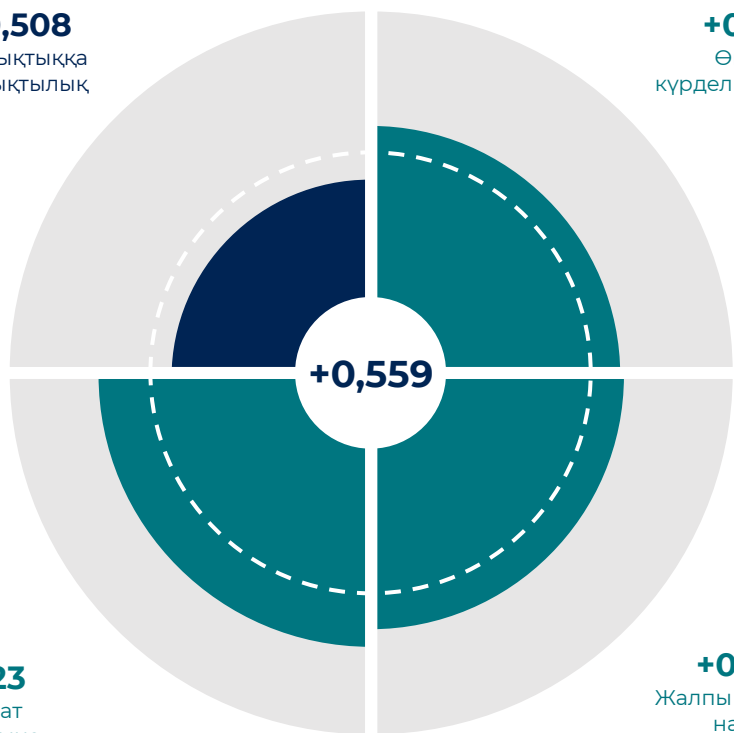
- Күмістің өнім күрделілігі индексі салыстырмалы түрде жоғары және жалпы мақсатты нарығы үлкен. Күміс мұнай шикізатының шоктарына өте төзімді және экспорт жеткізілетін елдің географиялық алыстығына біршама сезімтал.
- Қазақстанның жаһандық күміс нарығындағы үлесі шамамен 2,7%-ды құрайды. АҚШ геологиялық қызметінің мәліметі бойынша 2023 жылы Қазақстан 990 тонна өндіріс көлемімен пайдалы қазбаның өндірісі бойынша 10-шы орынды иеленді. «Kazakh Invest» деректері бойынша Қазақстан күміс қоры бойынша әлемде үшінші орында.
- Күміске деген ағымдық жылдық сұраныс шамамен 26 мың тоннаны құрайды, оның 4 мың тоннасы жасыл энергетика секторында пайдаланылады. «Таза нөлдік эмиссиялар» сценарийі іске асырылған жағдайда «жасыл» энергетикадағы күміске сұраныс 2030 жылға қарай қазіргі 4 мың тоннадан 9 мың тоннаға дейін артуы мүмкін. Күмістің әлемдік бағасы алдағы 3 жылда шамамен 20%-ға өседі деп күтілуде.
- 2022 жылы Ұлыбритания қазақстандық күміс экспортталатын ең ірі ел болды. Қазақстанның күміс экспортының 85%-дан астамы Ұлыбританияға тиесілі. Ұлыбритания – АҚШ, Канада және Гонконгпен бірге әлемдегі төрт ірі күміс импорттаушының бірі.
- Күміс бағалы метал болып есептелетіндіктен, ресми сауда статистикасы әлемдік қаржы орталықтары арасындағы физикалық емес сауданы да қамтиды.

ЭКОНОМИКАЛЫҚ КҮРДЕЛІЛІК ТУРАЛЫ ЕСЕП НӘТИЖЕЛЕРІ

КҮМІС, ӨҢДЕЛМЕГЕН / ЖАРТЫЛАЙ ӨҢДЕЛГЕН / ҰНТАҚ ТҮРІНДЕГІ (7106) (ағымдағы экспорт)

Ақ нүктелі сызық орташа
(нөлдік) деңгейді көрсетеді

-0,508
Қашықтыққа
орнықтылық

+0,704
Өнімнің
күрделілік индексі

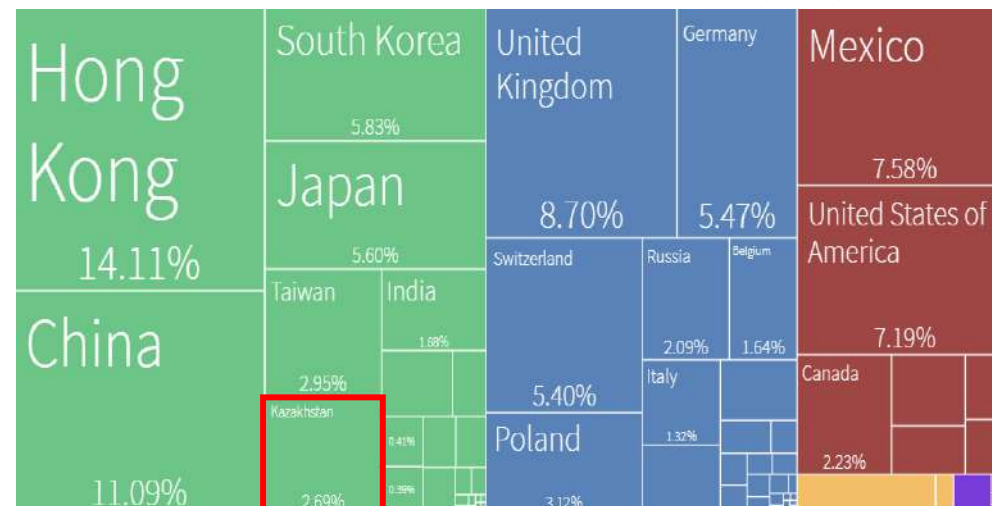
+1,223
Шикізат
шоқтарына
төзімділік

+0,819
Жалпы мақсатты
нарық

■ Тұрақтылық факторлары

■ Тартымдылық факторлары

ЖАҒАНДЫҚ КҮМІС НАРЫҒЫНДАҒЫ ЭКСПОРТТАУШЫЛАР ҮЛЕСІ, 2021 Ж. 2021 жылы жалпы жағандық нарық \$36,7 млрд құрады

Қазақстанның жағандық экспорттағы үлесі – 2,69%

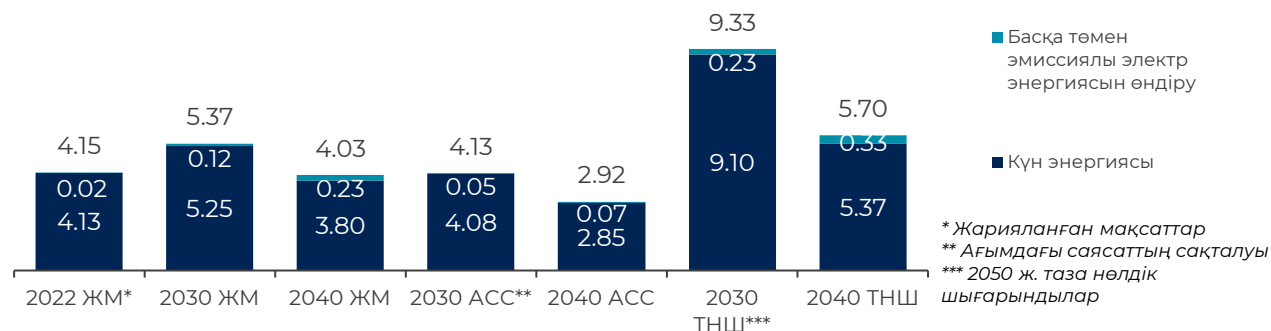
Үйлестірілген жүйе кодтары:

- 710610 күміс ұнтағы
- 710691 өңделмеген күміс (ұнтақ емес)
- 710692 жартылай өңделген күміс

Дереккөздер: *Industry Targeting Dashboard, Atlas of Economic Complexity*

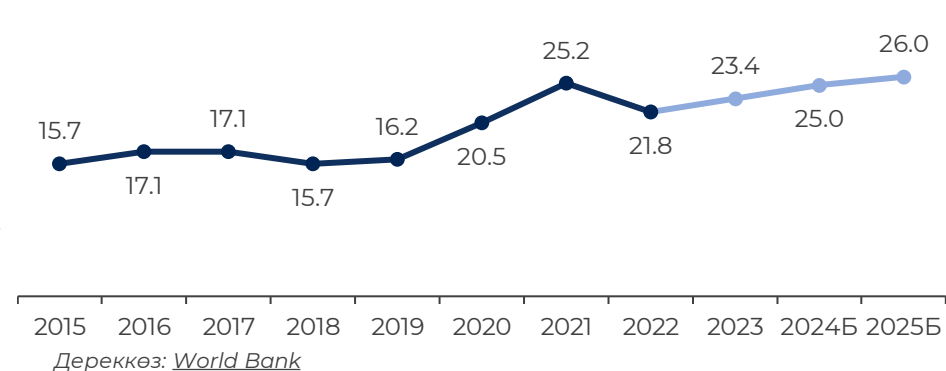
КҮМІС – ЖАҒАНДЫҚ СҰРАНЫС, БАҒАЛАР, РЕЗЕРВТЕР, ӨНДІРІС

ПАЙДАЛАНУ ЖӘНЕ СЦЕНАРИЙ БОЙЫНША
КҮМІСКЕ «ЖАСЫЛ» СҰРАНЫС, 2022-2040 ЖЖ.
(мың тонна)

Дереккөз: [International Energy Agency](#)

КҮМІСТІҢ ТАРИХИ ЖӘНЕ БОЛЖАМДЫ БАҒАЛАРЫ, 2015-2025 ЖЖ.
(АҚШ долл./троя унциясы)

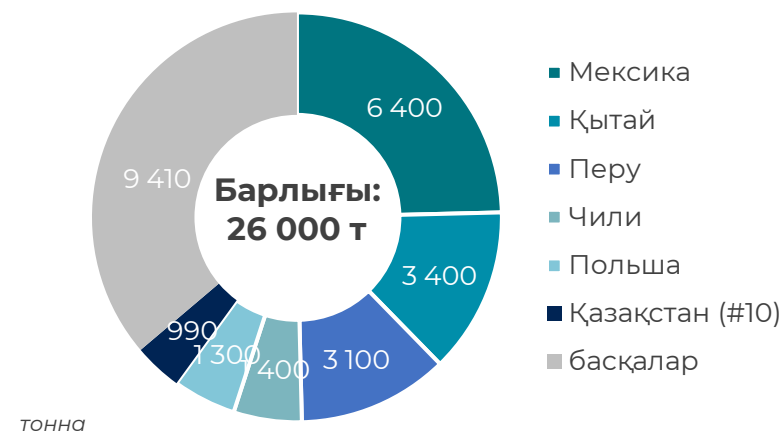

2023 Ж. КҮМІСТІҢ ЖАҒАНДЫҚ РЕЗЕРВТЕРІ

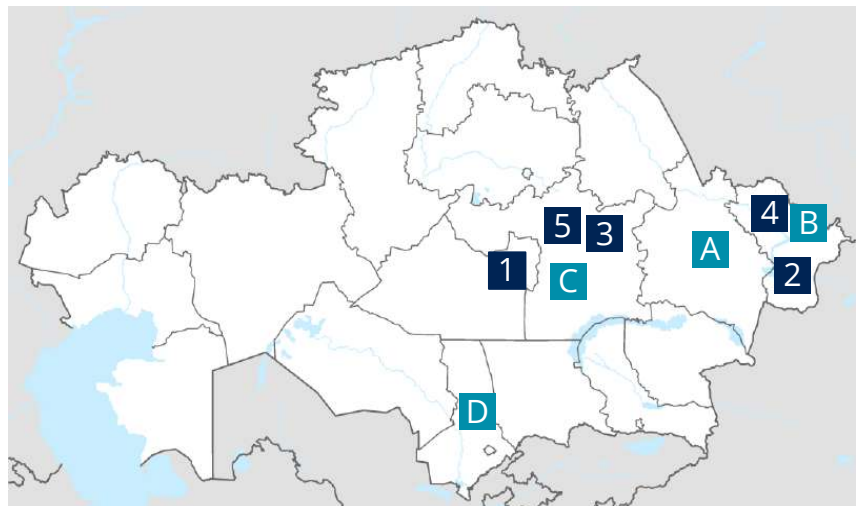
- Күміс қоры бойынша әлемде **Перу**, ал өндіру бойынша **Мексика** көш бастап тұр.
- 2023 жылы Қазақстан 990 тонна өндіру көлемімен пайдалы қазбаны **өндіру бойынша 10-шы орында** болды.
- U.S. Geological Survey Қазақстанның күміс қоры туралы ақпаратпен қамтамасыз етпейді. «Kazakh Invest» деректері бойынша Қазақстан **күміс қоры бойынша әлемде үшінші** орында.

2023 Ж. КҮМІСТІҢ ЖАҒАНДЫҚ ӨНДІРІСІ

КҮМІС – ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ӨНДІРІС

ҚАЗАҚСТАННЫҢ КҮМІС КЕН ОРЫНДАРЫ МЕН ЖОБАЛАР

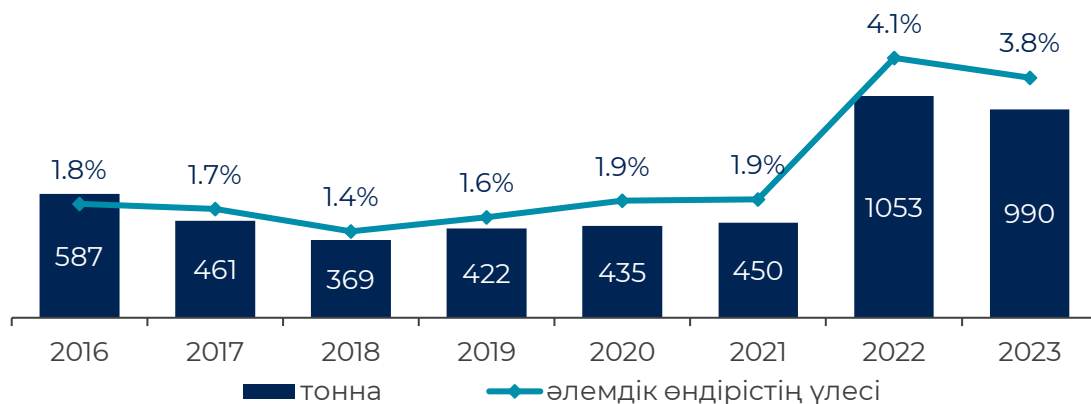
ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ КҮМІС ӨНДІРУ БОЙЫНША 5 ЕҢ ІРІ КЕН ОРЫНЫ:

1. Жезқазған (8.4 млн унция)
2. Ақтоғай (1.2 млн унция)
3. Жәйрем (1.1 млн унция)
4. Малеевск (0.9 млн унция)
5. Артемьевск (0.9 млн унция)

Дереккөз: mining-technology.com

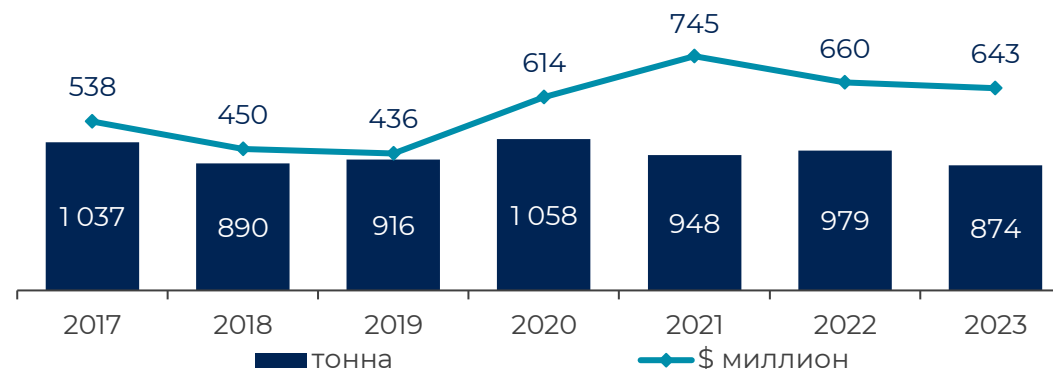
	Инвестициялық жобалар	Мерзімдері	Жұмыс орындары	Құны \$ млн
A.	Абай ауданында алтын және күміс қорытпаларын шығаратын металлургиялық зауыттың құрылысы	2019–2025	443	15
B.	Шығыс Қазақстан облысындағы түсті және бағалы металдар кен орындарын өнеркәсіптік игеру	2024+	м/ж	0,03
C.	Алайғыр қорғасын-күміс кен орнын игеру	2024+	м/ж	0,35
D.	Құмысты кен орнында алтын және күміс кендерін өндіру және өңдеу	2024+	м/ж	0,1

ҚАЗАҚСТАННЫҢ КҮМІС ӨНДІРІСІ ЖӘНЕ ӘЛЕМДІК ӨНДІРІСТЕГІ ҮЛЕСІ

Дереккөздер: U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЭКСПОРТЫ

Дереккөз: Қазақстанның Ұлттық статистикалық бюросы

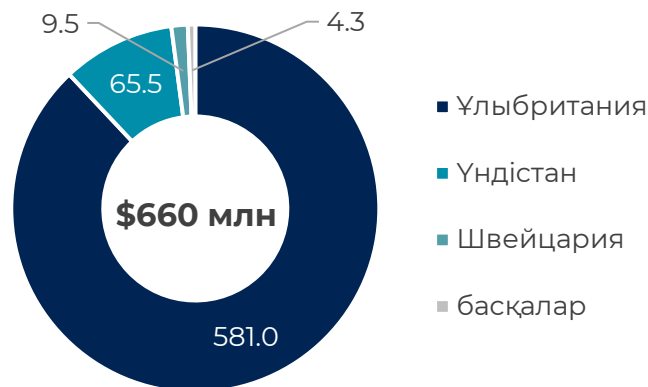
Дереккөз: Kazakh Invest

КҮМІСТІҢ ЖАҒАНДЫҚ ЭКСПОРТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҮЛЕСІ – 2,69%

ҚАЗАҚСТАНДЫҚ КҮМІСТІҢ 3 ІРІ ИМПОРТТАУШЫСЫ, 2022 Ж.

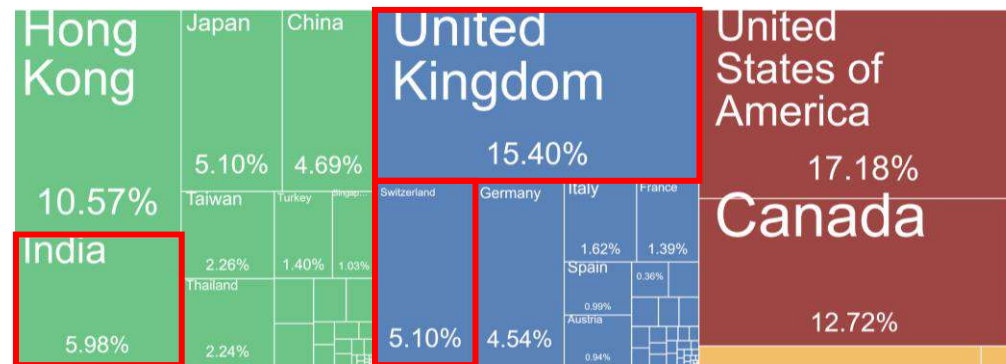
Қазақстанның күміс экспортының 99%-ы Ұлыбритания, Үндістан және Швейцарияға тиесілі.

Ұлыбритания күміс импорты бойынша әлемде екінші орында.

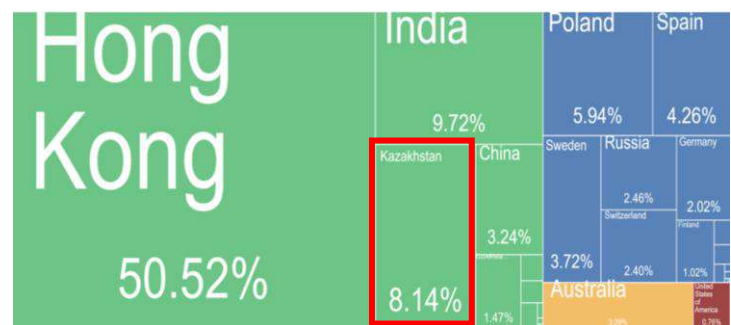

ЕЛДЕР БОЙЫНША ЖАҒАНДЫҚ КҮМІС ИМПОРТЫ, 2021 Ж.

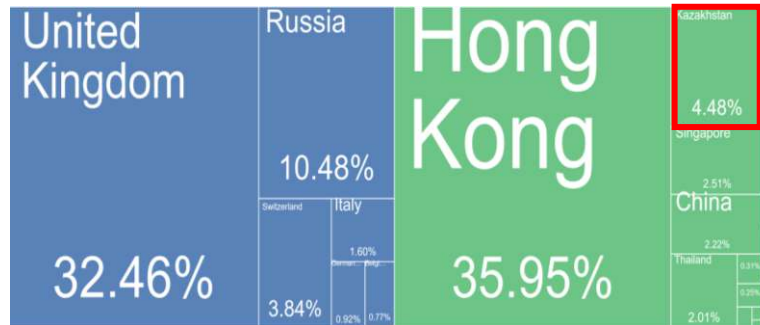
2021 жылы жалпы жаһандық нарық \$36,7 млрд құрады

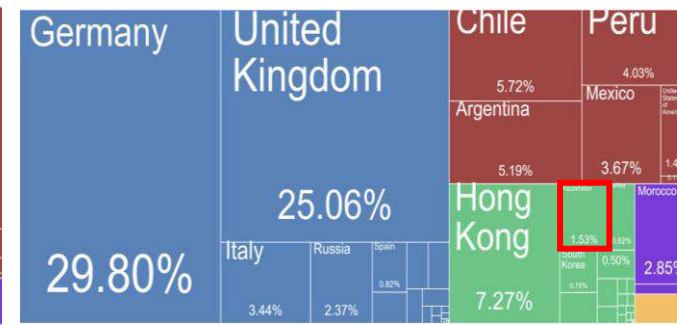
ҰЛЫБРИТАНИЯ 2022 ЖЫЛЫ \$2,2 МЛРД-ҚА КҮМІС ИМПОРТТАДЫ

ҮНДІСТАН 2022 ЖЫЛЫ \$6,4 МЛРД-ҚА КҮМІС ИМПОРТТАДЫ

ШВЕЙЦАРИЯ 2022 ЖЫЛЫ \$1,36 МЛРД-ҚА КҮМІС ИМПОРТТАДЫ

Дереккөздер: жаһандық импорттаушылардың үлесі және жаһандық нарық көлемі – *The Atlas of Economic Complexity (harvard.edu)*, 2021 жылға, ең соңғы қолжетімді елдердің импорт көлемі туралы мәліметтер ақшалай түрде – *UN Comtrade*, 2022 жылға, ең соңғы қолжетімді 2022 жылы Қазақстанның импорттаушылары – *Қазақстанның Ұлттық статистикалық бюросы*

5. ҚОРҒАСЫН

ҚОРҒАСЫН (HS 7801)

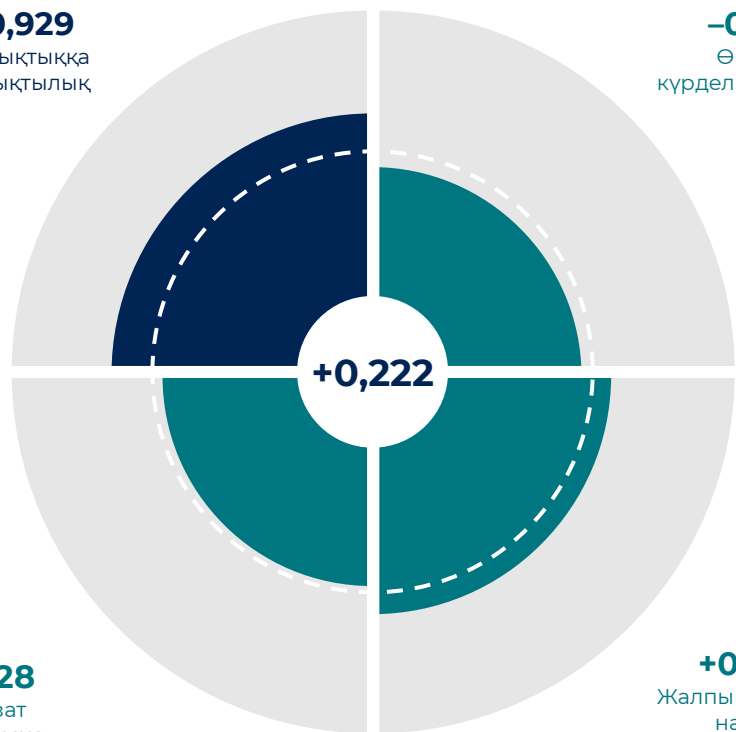
- Қорғасынның өнім күрделілігі индексі орташа, бірақ жалпы мақсатты нарығы үлкен. Қорғасын мұнай шикізаттық шоктарына орташа төзімді және экспорт жеткізілетін елдің географиялық алыстығына бейтарап.
- Қазақстанның жаһандық қорғасын нарығындағы үлесі 3%-ға жуық.
- 2021 жылы Қазақстан 2 миллион тоннамен қор бойынша әлемде 8-ші орында және 40 мың тоннамен пайдалы қазбаны өндіруден 12-ші орында болды.
- Қорғасынға жаһандық сұраныс 2022 жылғы қазіргі 11,6 миллион тоннадан 2031 жылға қарай 13,4 миллион тоннаға дейін өседі деп күтілуде. Әлемдік қорғасын бағасы алдағы 3 жылда аздап төмендейді деп күтілуде.
- Қазақстандағы ең ірі қорғасын кеніштері Шығыс және Орталық Қазақстанда орналасқан.
- 2022 жылы Қазақстанның жетекші экспорттық бағыттарының үштігіне Вьетнам, Түркия және Нидерланд кіреді, олардың үлесі Қазақстаннан экспортталатын қорғасынның шамамен 67%-ын құрайды. Қазақстанның Вьетнамға, Түркияға және Нидерландыға қорғасын импортындағы үлесі сәйкесінше 4%, 5% және 15%-ды құрайды.

ЭКОНОМИКАЛЫҚ КҮРДЕЛІЛІК ТУРАЛЫ ЕСЕП НӘТИЖЕЛЕРІ

Өңделмеген қорғасын (7801)
(ағымдағы экспорт)

Ақ нүктелі сызық орташа
(нөлдік) деңгейді көрсетеді

+0,929
Қашықтыққа
орнықтылық

-0,228
Өнімнің
күрделілік индексі

-0,228
Шикізат
шоқтарына
төзімділік

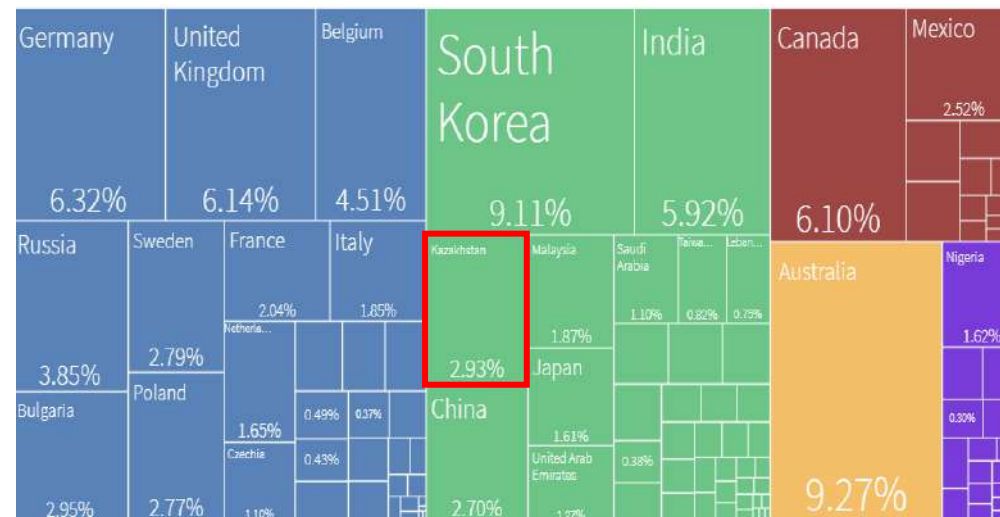
+0,413
Жалпы мақсатты
нарық

■ Тұрақтылық факторлары

■ Тартымдылық факторлары

Дереккөздер: *Industry Targeting Dashboard, Atlas of Economic Complexity*

ЖАҒАНДЫҚ ҚОРҒАСЫН НАРЫҒЫНДАҒЫ ЭКСПОРТТАУШЫЛАР ҮЛЕСІ, 2021 Ж.
2021 жылы жалпы жағандық нарық \$7,6 млрд құрады

Қазақстанның жағандық экспорттағы үлесі – 2,93%

Үйлестірілген жүйе кодтары:

- 780110 тазартылған қорғасын
- 780191 басқа элементтер арасында салмағы бойынша басым элемент ретінде сурьманы қамтитын өңделмеген қорғасын
- 780199 өңделмеген қорғасын, басқалар

ҚОРҒАСЫН – ЖАҒАНДЫҚ СҰРАНЫС, БАҒАЛАР, РЕЗЕРВТЕР, ӨНДІРІС

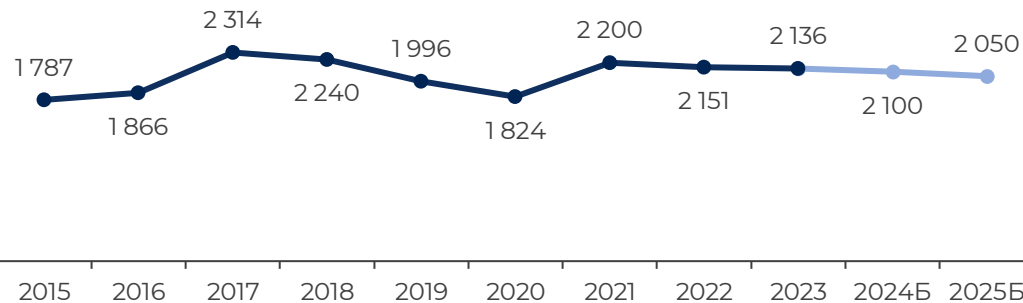
ҚОРҒАСЫНҒА СҰРАНЫСТЫҢ БОЛЖАМЫ, 2022-2031 ЖЖ.
(мың тонна)

Тазартылған қорғасынға сұраныс өндіріспен де, рециклингпен де (қорғасын бұйымдарын өңдеу) қамтамасыз етіледі. Fitch Solutions болжамы бойынша жаһандық тұтыну 2022 жылғы 11,6 миллион тоннадан 2031 жылға қарай 13,4 миллион тоннаға дейін артады, осылайша 2022-2031 жылдары орташа жылдық өсім 1,6% болады деп болжануда.

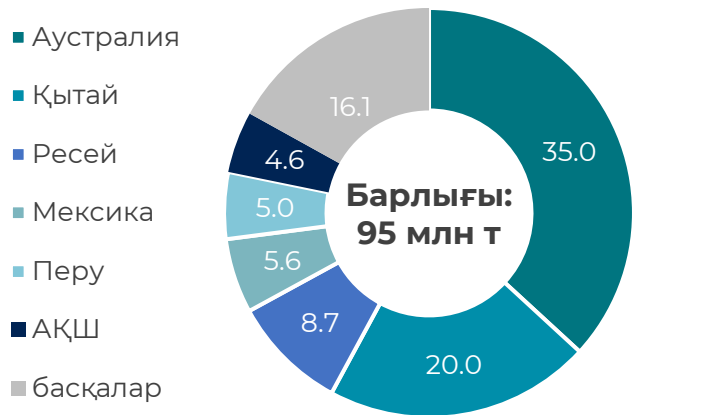
Дереккөз: [Fitch Solutions](#)

ҚОРҒАСЫННЫҢ ТАРИХИ ЖӘНЕ БОЛЖАМДЫ БАҒАЛАРЫ, 2015-2025 ЖЖ.
(АҚШ долл./тонна)

Дереккөз: [FRED](#), [World Bank](#)

2023 Ж. ҚОРҒАСЫННЫҢ ЖАҒАНДЫҚ РЕЗЕРВТЕРІ

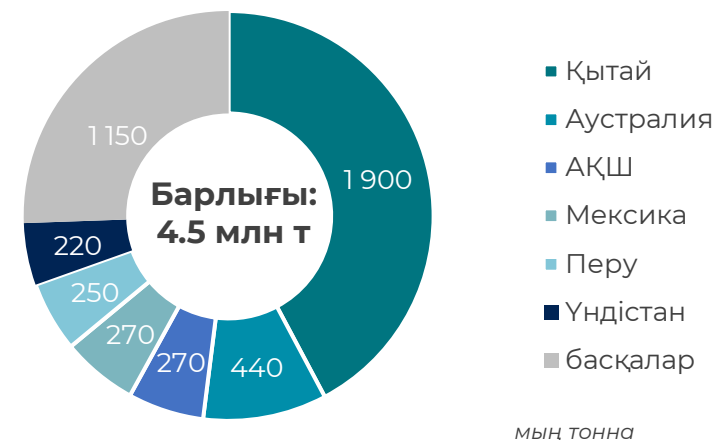

Дереккөз: [U.S. Geological Survey](#)

МИЛЛИОН ТОННА

- **Австралия** қорғасын қоры бойынша әлемде, ал өндіру бойынша **Қытай** көш бастап тұр.
- 2021 жылы Қазақстан 2 миллион тоннамен **қор бойынша әлемде 8-ші орында** және 40 мың тоннамен **пайдалы қазбаны өндіруден 12-ші орында** болды.
- U.S. Geological Survey есебіне сәйкес, әлемде анықталған қорғасын **ресурстары** 2 миллиард тоннадан асады.

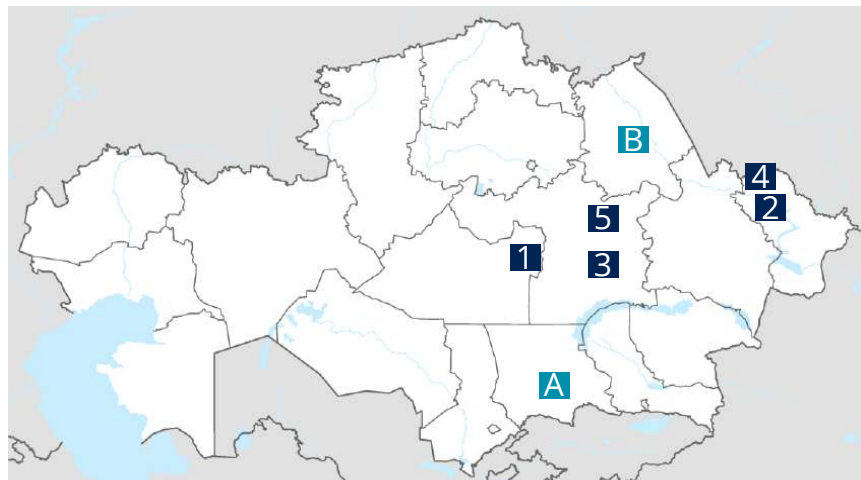
2023 Ж. ҚОРҒАСЫННЫҢ ЖАҒАНДЫҚ ӨНДІРІСІ

МЫҢ ТОННА

ҚОРҒАСЫН – ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ӨНДІРІС

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҚОРҒАСЫН КЕН ОРЫНДАРЫ МЕН ЖОБАЛАР

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ҚОРҒАСЫН ӨНДІРУ БОЙЫНША 5 ЕҢ ІРІ КЕН ОРЫНЫ:

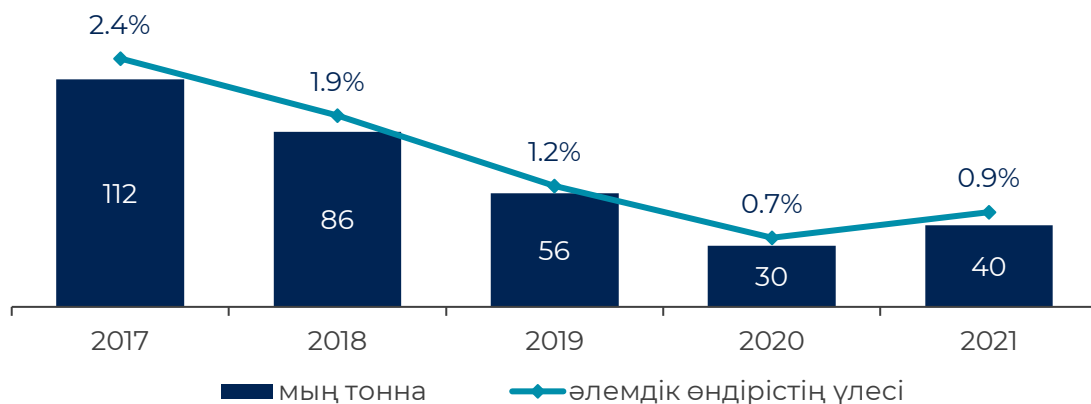
1. Жәйрем (22 мың тонна)
2. Малеевск (6 мың тонна)
3. Ақжал (5 мың тонна)
4. Тишин (1.8 мың тонна)
5. Артемьевск (0.9 мың тонна)

Дереккөз: mining-technology.com

	Инвестициялық жобалар	Инвестор елі	Мерзімдері	Жұмыс орындары	Құны \$ млн
A.	Металлургиялық өндірістің мырыш-қорғасын қалдықтарын қайта өңдеу	Қытай	2020-2023	250	20
B.	Қорғасын-мырыш батареяларын қайта өңдеу	Қазақстан	2023-2023	70	1,2

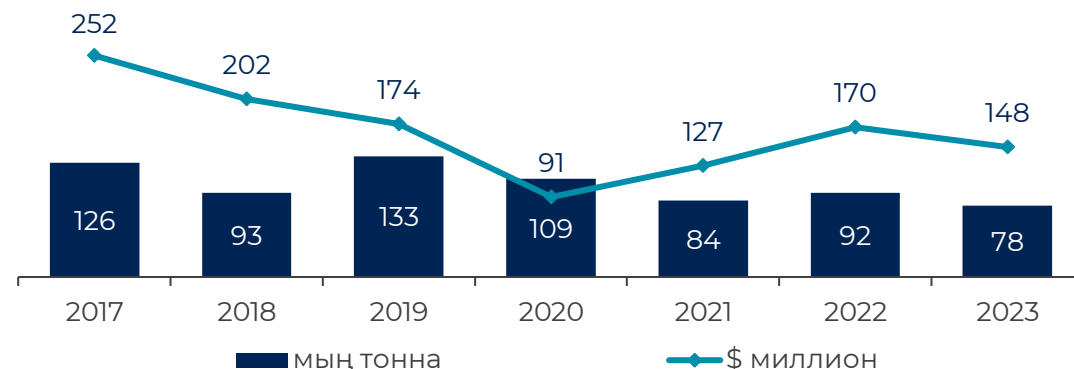
Дереккөз: Kazakh Invest

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҚОРҒАСЫН ӨНДІРІСІ ЖӘНЕ ӘЛЕМДІК ӨНДІРІСТЕГІ ҮЛЕСІ

Дереккөздер: U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЭКСПОРТЫ

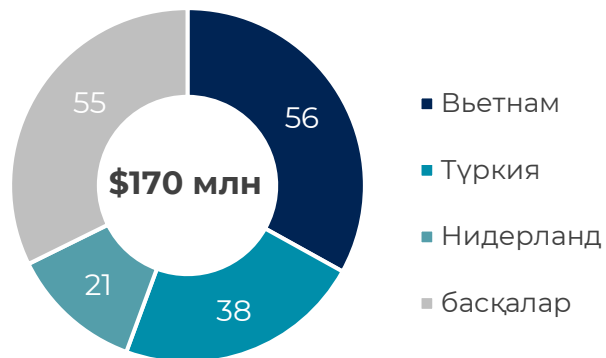
Дереккөз: Қазақстанның Ұлттық статистикалық бюросы

ЖАҒАНДЫҚ ҚОРҒАСЫН ЭКСПОРТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҮЛЕСІ – 2,93%

ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ҚОРҒАСЫННЫҢ 3 ІРІ ИМПОРТТАУШЫСЫ, 2022 Ж.

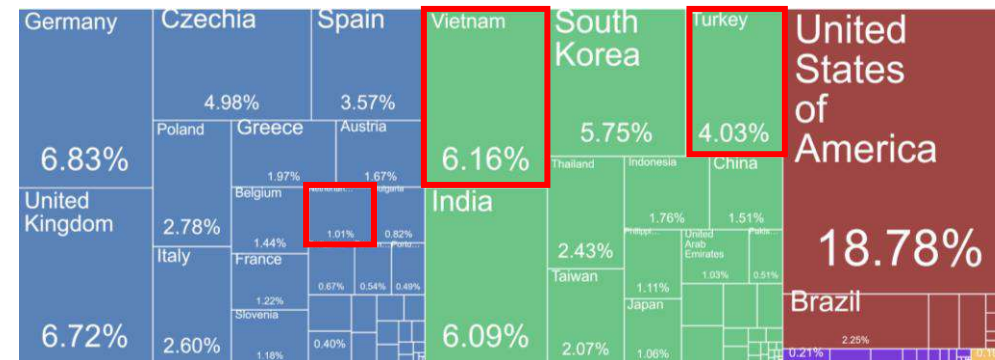
Қазақстанның қорғасын экспортының 67% Вьетнам, Түркия және Нидерланд елдеріне тиесілі.

Әлемдегі қорғасынды ең ірі импорттаушылар АҚШ, Германия, Ұлыбритания, Вьетнам және Үндістан.

ЕЛДЕР БОЙЫНША ҚОРҒАСЫННЫҢ ЖАҒАНДЫҚ ИМПОРТЫ, 2021 Ж.

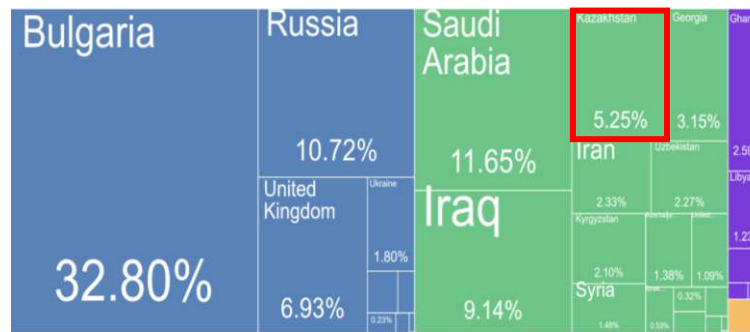
2021 жылы жалпы жаһандық нарық \$7,6 млрд құрады

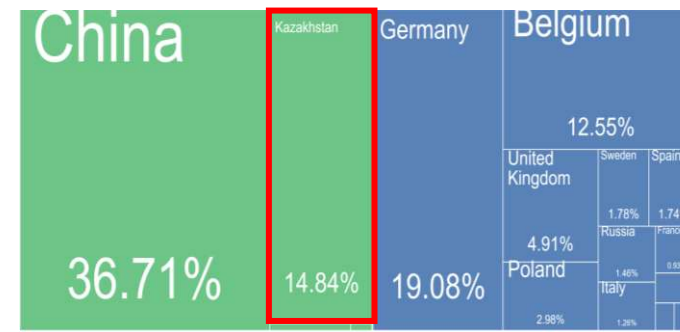
ВЬЕТНАМ 2022 ЖЫЛЫ \$528 МЛН-ҒА ҚОРҒАСЫН ИМПОРТТАДЫ

ТҮРКИЯ 2022 ЖЫЛЫ \$449 МЛН-ҒА ҚОРҒАСЫН ИМПОРТТАДЫ

НИДЕРЛАНД 2022 ЖЫЛЫ \$76 МЛН-ҒА ҚОРҒАСЫН ИМПОРТТАДЫ

Дереккөздер: жаһандық импорттаушылардың үлесі және жаһандық нарық көлемі – *The Atlas of Economic Complexity (harvard.edu)*, 2021 жылға, ең соңғы қолжетімді елдердің импорт көлемі туралы мәліметтер ақшалай түрде – *UN Comtrade*, 2022 жылға, ең соңғы қолжетімді 2022 жылы Қазақстанның импорттаушылары – *Қазақстанның Ұлттық статистикалық бюросы*

ЖАҢА ЖӘНЕ ПАЙДА БОЛА БАСТАҒАН ЭКСПОРТ

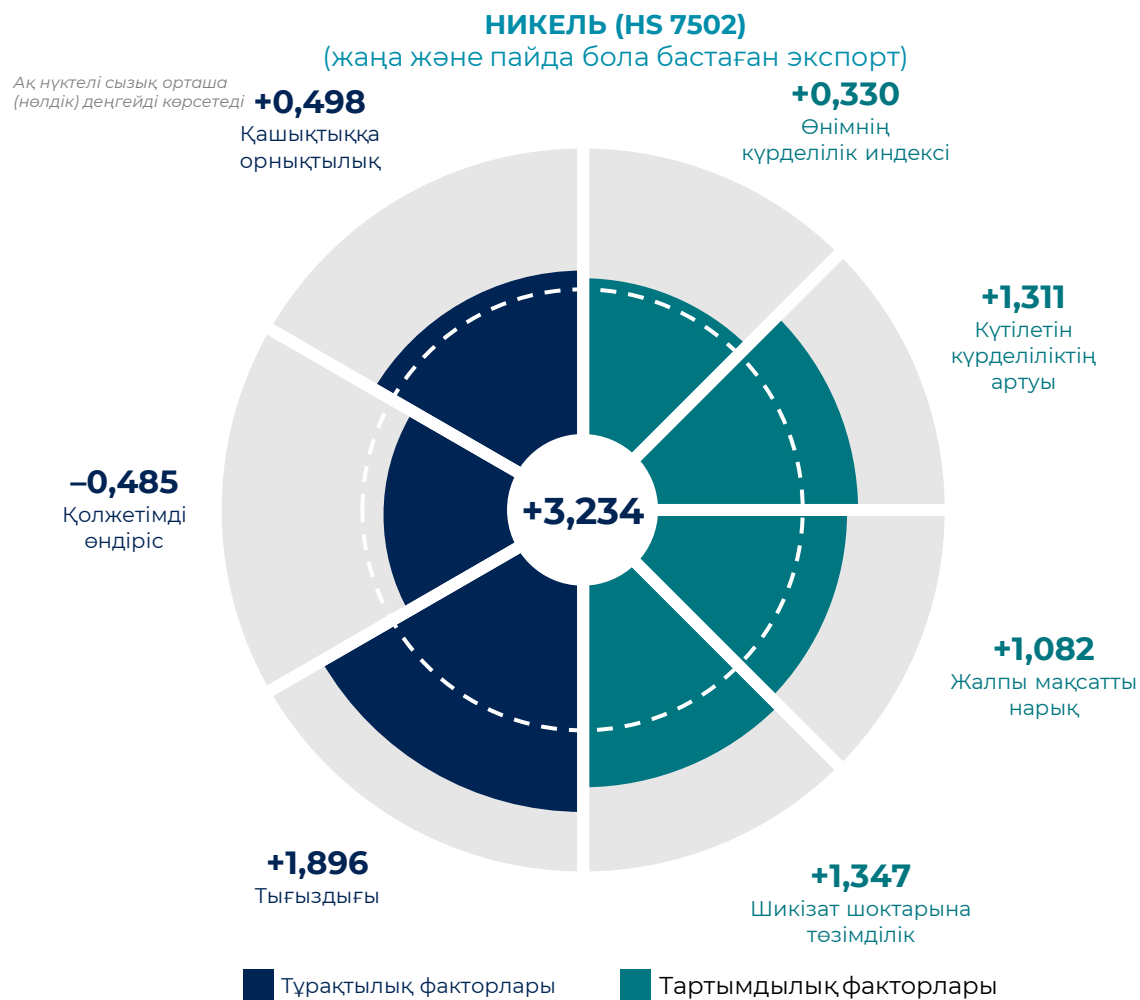
6. НИКЕЛЬ

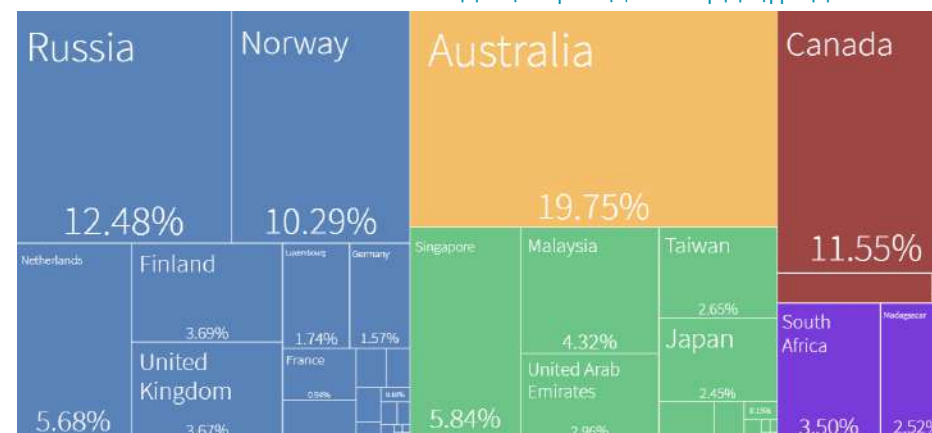
НИКЕЛЬ (HS 7502)

- Никельдің өнім күрделілігі индексі орташа, бірақ жалпы мақсатты нарығы үлкен. Никель мұнай шикізатының шоктарына өте төзімді және болашақта экспортты одан да күрделі өнімдерге әртараптандыру үшін кең перспективалар ұсынады. Никель экспортын кеңейту үшін негіз бола алатын ағымдағы жекелеген өндірістер бар, ал жоғары тығыздық Қазақстан үшін никель экспортын әртараптандырудың салыстырмалы жеңілдігін көрсетеді. Никель экспорт жеткізілетін елдің географиялық алыстығына біршама бейтарап.
- Никельдің халықаралық нарығы 16 млрд долларды құрайды. Қазақстан шамамен 1,5 млн тонна немесе әлемдік қордың 2%-ымен никель қоры бойынша (Kazakh Invest деректері бойынша) 20 елдің қатарына кіретініне қарамастан, жаһандық никель нарығындағы Қазақстанның үлесі шамалы және нөлге жақын.
- Никельге жаһандық сұраныс қазіргі 3 миллион тоннадан 2030 жылға қарай 3,9-5,8 миллион тоннаға және 2050 жылға қарай 4,8-6,5 миллион тоннаға дейін өседі деп күтілуде. Никельдің әлемдік бағасы алдағы 5 жылда жыл сайын 6-7%-ға біртіндеп өседі деп күтілуде.
- 2023 жылы Германия қазақстандық никельдің ең ірі экспорттық бағыты болды, қазақстандық никель экспортының 95%-дан астамы осы елге тиесілі. Германия әлемдегі никель импорттаушылардың ең ірі бестігіне кіреді. Қытай никельді ең ірі импорттаушы, оның жаһандық үлесі шамамен 40%-ды құрайды.

ЭКОНОМИКАЛЫҚ КҮРДЕЛІЛІК ТУРАЛЫ ЕСЕП НӘТИЖЕЛЕРІ

ЖАҒАНДЫҚ НИКЕЛЬ НАРЫҒЫНДАҒЫ ЭКСПОРТТАУШЫЛАР ҮЛЕСІ, 2021 Ж.
2021 жылы жалпы жаһандық нарық \$16 млрд құрады

Қазақстанның жаһандық экспорттағы үлесі 0,01%-дан аз

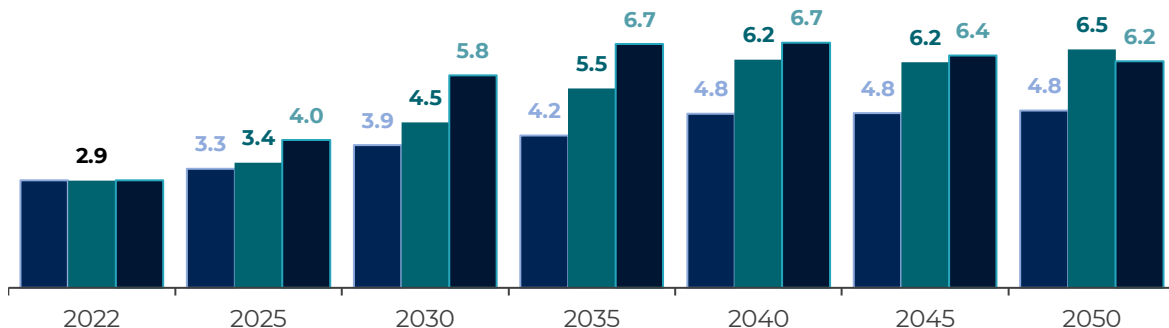
Үйлестірілген жүйе кодтары:

- 750210 легирленбеген никель
- 750220 никель қорытпалары

Дереккөздер: *Industry Targeting Dashboard, Atlas of Economic Complexity*

НИКЕЛЬ – ЖАҒАНДЫҚ СҰРАНЫС, БАҒАЛАР, РЕЗЕРВТЕР, ӨНДІРІС

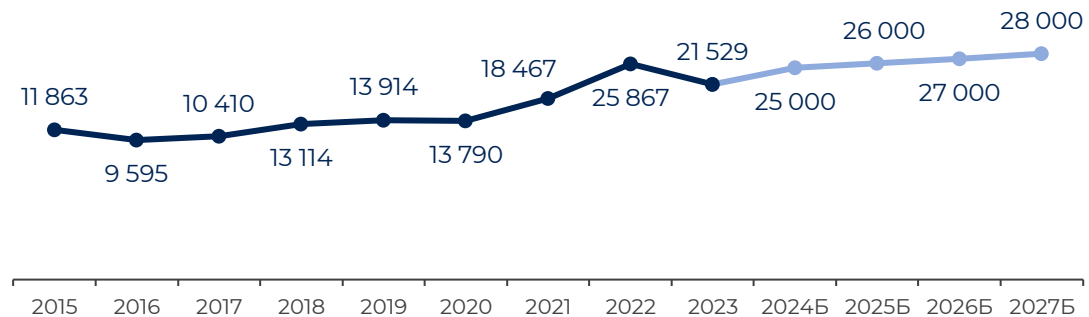
СЦЕНАРИЙ БОЙЫНША НИКЕЛЬГЕ ЖАҒАНДЫҚ СҰРАНЫС, 2022-2050 ЖЖ.
(млн тонна)

■ Ағымдағы саясаттың сақталуы ■ Жарияланған мақсаттар ■ 2050 ж қарай таза нөлдік шығарындылар

Дереккөз: *International Energy Agency*

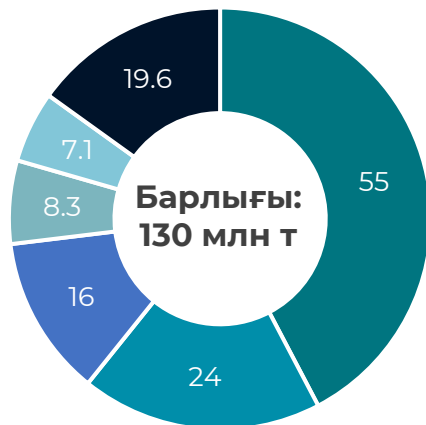
НИКЕЛЬДІҢ ТАРИХИ ЖӘНЕ БОЛЖАМДЫ БАҒАЛАРЫ, 2015-2027 ЖЖ.
(АҚШ долл./тонна)

Дереккөздер: *FBRE, S&P Global*

2023 Ж. НИКЕЛЬДІҢ ЖАҒАНДЫҚ РЕЗЕРВТЕРІ

- Индонезия
- Аустралия
- Бразилия
- Ресей
- Жаңа Каледония (Франция)
- басқалар

Дереккөз: *US Geological Survey*

млн тонна

- **Индонезия** никель қоры мен өндіру әлемде бойынша көшбасшы.
- **Қазақстан** 1,5 миллионға жуық тоннамен немесе әлемдік қордың 2%-ымен никель қоры бойынша 20 жетекші елдің қатарына кіреді.

Дереккөздер: *Kazakh Invest, dprom.kz*

2023 Ж. НИКЕЛЬДІҢ ЖАҒАНДЫҚ ӨНДІРІСІ

- Индонезия
- Филиппин
- Жаңа Каледония (Франция)
- Ресей
- Канада
- басқалар

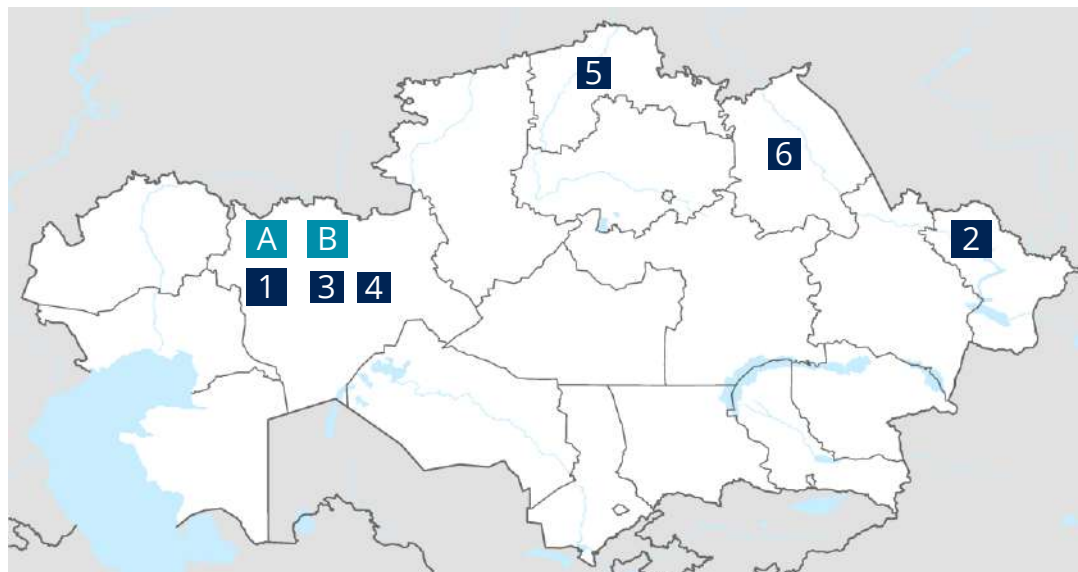

Дереккөз: *US Geological Survey*

млн тонна

НИКЕЛЬ – ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ӨНДІРІС

ҚАЗАҚСТАНДЫҚ НИКЕЛЬ КЕН ОРЫНДАРЫ МЕН ЖОБАЛАР

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ КЕН ОРЫНДАРЫ:

1. Бөгеткөл - 251 000 тонна
2. Белогорск - 48 000 тонна
3. Жусалы – 44 200 тонна
4. Кемпірсай – 29 700 тонна
5. Шевченко
6. Екібастұз-Шідерті

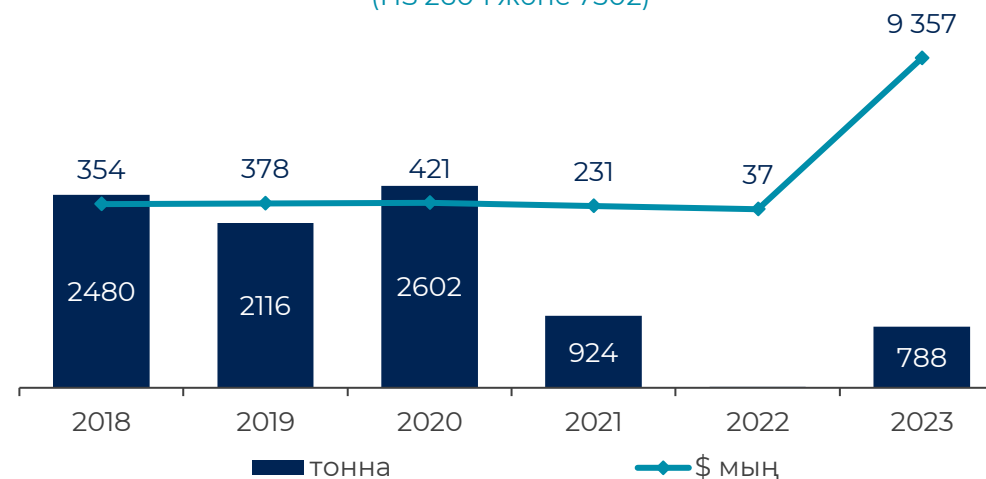
Дереккөздер: *KazakhInvest, Damu Research*

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ЖОБАЛАР

	Инвестициялық жоба	Инвестор елі	Облыс	Құны \$ млн
A.	Никель-кобальт кендерін өңдеу зауытының құрылысы	Қазақстан	Ақтөбе	900
B.	Никель-кобальт кендерін өндіру және аккумулятор зауытының құрылысы	Қазақстан	Ақтөбе	500

Дереккөз: *Kazakh Invest*

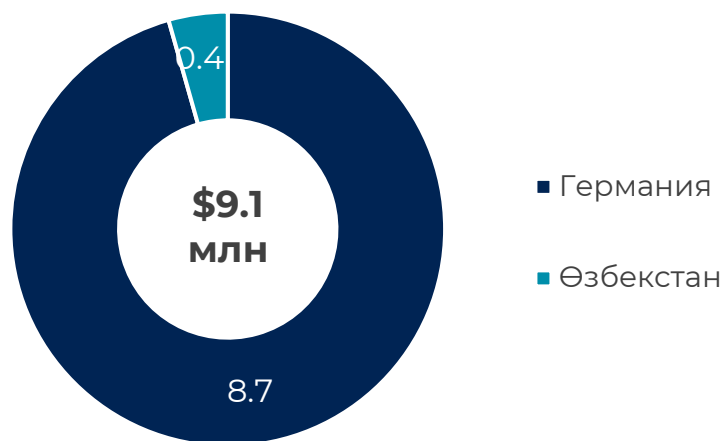
ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЭКСПОРТЫ (HS 2604 және 7502)

Дереккөз: *Қазақстанның Ұлттық статистикалық бюросы*

ЖАҒАНДЫҚ НИКЕЛЬ ЭКСПОРТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҮЛЕСІ

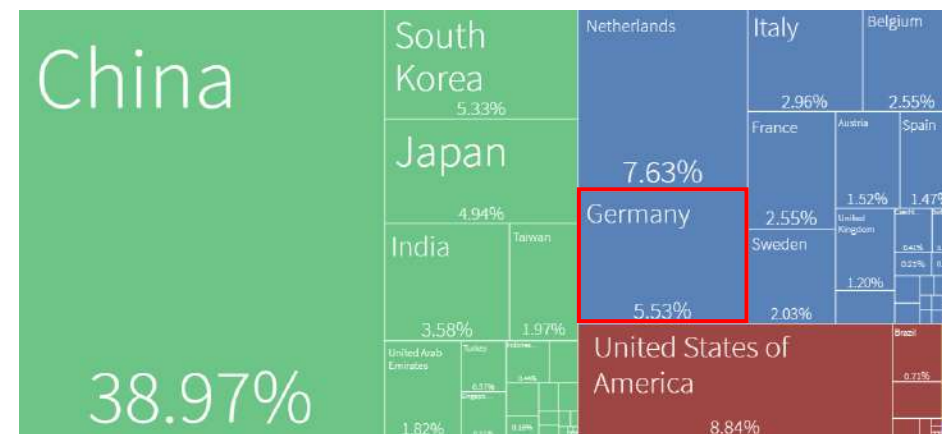
ҚАЗАҚСТАНДЫҚ НИКЕЛЬДІҢ ЕҢ ІРІ ИМПОРТТАУШЫЛАРЫ, 2022 Ж.

2023 жылы Қазақстан өңделмеген никельді (HS 7502), сондай-ақ никель рудалары мен концентраттарын (HS 2604) Германия мен Өзбекстанға экспорттады, бұл елдер Қазақстанның никель импорттаушыларының 100%-ын құрайды.

Қытай мен Германияға жаһандық импорттың 44,5% тиесілі (HS 7502).

ЕЛДЕР БОЙЫНША НИКЕЛЬДІҢ ЖАҒАНДЫҚ ИМПОРТЫ, 2021 Ж.
2021 жылы жалпы жаһандық нарық \$16 млрд құрады

Өзбекстан 0,01%

ГЕРМАНИЯ 2022 ЖЫЛЫ \$1 585 МЛН-ФА НИКЕЛЬ ИМПОРТТАДЫ

Дереккөздер: жаһандық импорттаушылардың үлесі және жаһандық нарық көлемі – *The Atlas of Economic Complexity (harvard.edu)*, 2021 жылға, ең соңғы қолжетімді елдердің импорт көлемі туралы мәліметтер ақшалай түрде – *UN Comtrade*, 2022 жылға, ең соңғы қолжетімді 2022 жылы Қазақстанның импорттаушылары – *Қазақстанның Ұлттық статистикалық бюросы*

7. ЛИТИЙ

ЛИТИЙ (HS 2825)

- Литийдің өнім күрделілігі индексі орташа, бірақ жалпы мақсатты нарығы үлкен. Литийдің мұнай шикізатының шоктарына төзімділігі шамалы және болашақта одан да күрделі өнімдерге экспортты әртараптандырудың қалыпты перспективаларын ұсынады. Литий экспортын кеңейту үшін негіз бола алатын ағымдағы жекелеген өндірістер бар, ал жоғары тығыздық Қазақстан үшін литий экспортына әртараптандырудың салыстырмалы жеңілдігін көрсетеді. Литий экспортқа баратын елдің географиялық алыстығына бейтарап.
- Литийдің жаһандық сауда нарығы 2021 жылы 7 млрд долларды құрады.
- «Жасыл» технологияларды дамыту сценарийіне байланысты литийге жаһандық сұраныс 2022 жылғы 130 мың тоннадан 2030 жылға қарай 312-721 мың тоннаға және 2050 жылға қарай 603-1313 мың тоннаға дейін өседі.
- Литий қоры бойынша әлемде Чили, ал өндіру бойынша Австралия бірінші орында. Қазақстанда әлеуетті қорларға ауқымды іздеу жұмыстары әлі жүргізілген жоқ. Елде шамамен 50-100 мың тонна литий қоры болуы мүмкін. Қазақстанның геологиялық қызметтері Шығыс Қазақстандағы литий кен орындарын барлау және игеру үшін Германия, Оңтүстік Корея және Ұлыбритания компанияларымен ынтымақтасады.
- 2024 жылдың наурыз айында Кореяның геолого-геофизикалық және минералдық ресурстар институты Шығыс Қазақстанда жаңа 5,3% литий кен орнын ашты. Оның құны 15,7 млрд долларды құрауы мүмкін. 2024 жылдың сәуірінде Rio Tinto Шығыс Қазақстанда литий барлау жұмыстарын бастады.

ЭКОНОМИКАЛЫҚ КҮРДЕЛІЛІК ТУРАЛЫ ЕСЕП НӘТИЖЕЛЕРІ

МЕТАЛЛ ОКСИДТЕРІ, ГИДРОКСИДТЕРІ ЖӘНЕ ПЕРОКСИДТЕРІ (ЛИТИЙДІ ҚОСА АЛҒАНДА) (HS 2825) (жаңа және пайда бола бастаған экспорт)

Ақ нүктелі сызық орташа (нөлдік) деңгейді көрсетеді

+1,314
Қашықтыққа орнықтылық

+0,185
Өнімнің күрделілік индексі

-0,279
Күтілетін күрделіліктің артуы

-0,485
Қолжетімді өндіріс

+1,646

+0,484
Жалпы мақсатты нарық

+2,439
Тығыздығы

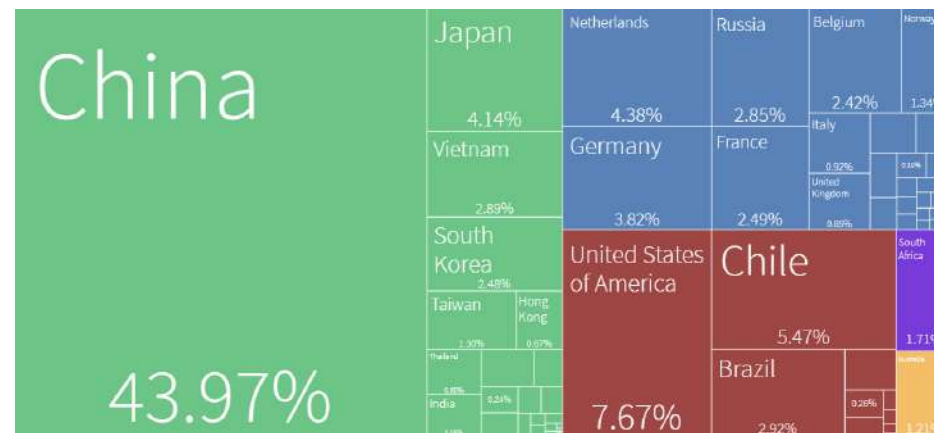
-0,963
Шикізат шоқтарына төзімділік

■ Тұрақтылық факторлары

■ Тартымдылық факторлары

Дереккөздер: *Industry Targeting Dashboard, Atlas of Economic Complexity*

ЖАҒАНДЫҚ ЛИТИЙ НАРЫҒЫНДАҒЫ ЭКСПОРТТАУШЫЛАР ҮЛЕСІ, 2021 Ж. 2021 жылы жалпы жағандық нарық \$7 млрд құрады

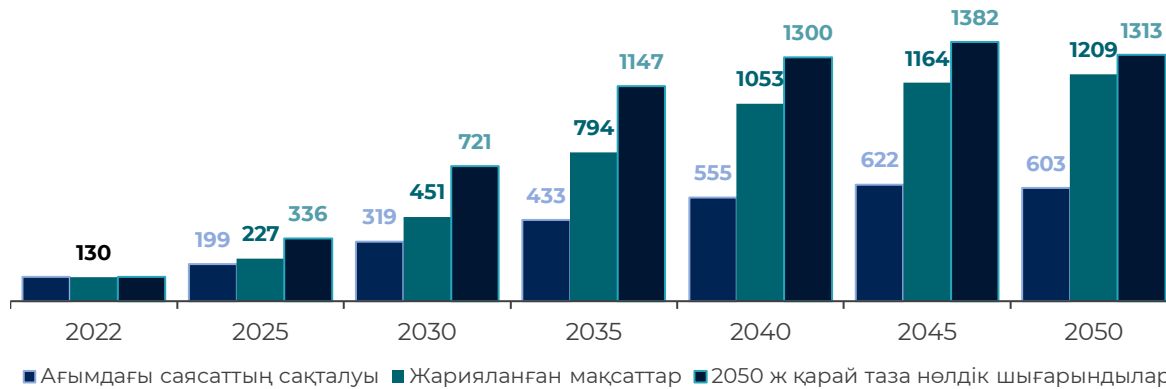
Қазақстанның жағандық экспорттағы үлесі – 0,01%

Үйлестірілген жүйе кодтары:

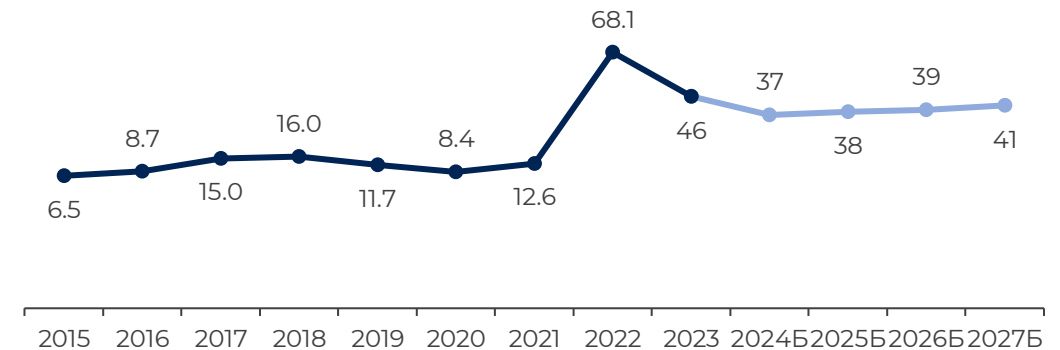
- 282510 гидразин мен гидроксилламин және олардың бейорганикалық тұздары
- 282520 литий оксиді және гидроксиді
- 282530 ванадий оксидтері мен гидроксидтері
- 282540 никель оксидтері мен гидроксидтері
- 282550 мыс оксидтері мен гидроксидтері
- 282560 германий оксидтері және цирконий диоксиді
- 282570 молибден оксидтері мен гидроксидтері
- 282580 сурьма оксидтері
- 282590 басқа металдардың оксидтері, гидроксидтері және пероксидтері

ЛИТИЙ – ЖАҒАНДЫҚ СҰРАНЫС, БАҒАЛАР, РЕЗЕРВТЕР, ӨНДІРІС

СЦЕНАРИЙ БОЙЫНША ЛИТИЙГЕ ЖАҒАНДЫҚ СҰРАНЫС, 2022-2050 ЖЖ.
(мың тонна)

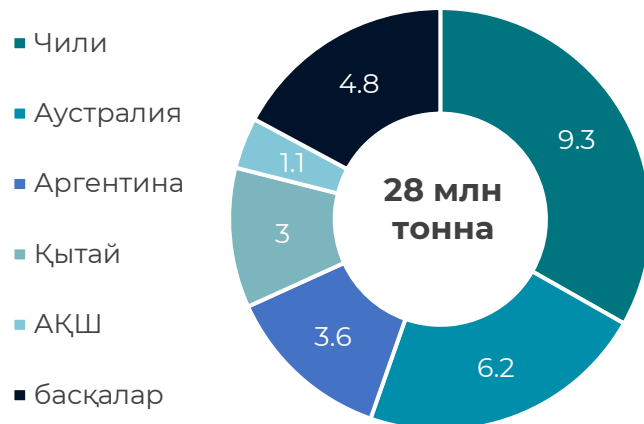
ЛИТИЙДІҢ ТАРИХИ ЖӘНЕ БОЛЖАМДЫ БАҒАЛАРЫ, 2015-2027 ЖЖ.
(АҚШ доллар/тонна)

Дереккөз: *International Energy Agency*

Дереккөздер: *statista.com, S&P Global*

2023 Ж. ЛИТИЙ ЖАҒАНДЫҚ РЕЗЕРВТЕРІ

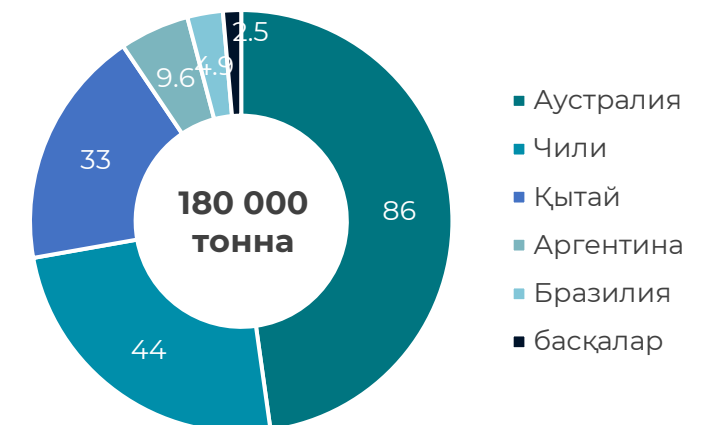

Дереккөз: *US Geological Survey*

млн тонна

- **Чили** литий қоры бойынша әлемде, ал **Аустралия** литий өндіруден әлемде көшбасшы.
- **Қазақстанда** литийдің әлеуетті қорларына ауқымды іздеу жұмыстары әлі жүргізілген жоқ. Елде шамамен 50-100 мың тонна литий қоры болуы мүмкін. Қазақстанның геологиялық қызметтері Шығыс Қазақстандағы литий кен орындарын барлау және игеру үшін Германия, Оңтүстік Корея және Ұлыбритания компанияларымен ынтымақтасады.

2023 Ж. ЛИТИЙ ЖАҒАНДЫҚ ӨНДІРІСІ

Дереккөз: *US Geological Survey*

мың тонна

ЛИТИЙ – ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ҚОРЛАР МЕН ЖОБАЛАР

ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ЛИТИЙ КЕН ОРЫНДАРЫ МЕН ЖОБАЛАР ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНДА ШОҒЫРЛАНҒАН

Ескерту: Қазіргі жағдай бойынша Қазақстанда литийді коммерциялық өндіру туралы мәлімет жоқ

Қазақстанда ашылғаннан ашылмаған кен орындары көп болуы мүмкін. **Ықтимал қорлар** Арал теңізінің маңында және Каспий маңы ойпатының құрғап жатқан көлдерінде болуы мүмкін.

Дереккөздер: kursiv.media, kazpecgeo.kz

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ЖОБАЛАР

	Инвестициялық жоба	Инвестор елі	Облыс	Құны \$ млн
А.	Литий өндіру және қайта өңдеу жөніндегі тау-кен байыту комбинатын салу	Германия	Шығыс Қазақстан	470
В.	Литий оксиді концентратын алу үшін пегматит кендерін өңдеу. Асубұлақ пегматит кен орны	Германия	Шығыс Қазақстан	180

Дереккөз: Kazakh Invest

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ЛИТИЙ КЕН ОРЫНДАРЫ:

1. Юбилейное
2. Жоғарғы-Баймурзин
3. Бакен
4. Ахметкино
5. Медведка
6. Ахмер

2024 жылғы наурызда Кореяның геолого-геофизикалық және минералдық ресурстар институты Шығыс Қазақстанда құрамында 5,3% литий бар жаңа кен орнын ашқаны туралы хабарланды. Оның құны 15,7 миллиард долларды құрауы мүмкін.

2024 жылғы сәуірде Rio Tinto Шығыс Қазақстанда литийді барлау жұмыстарын бастады.

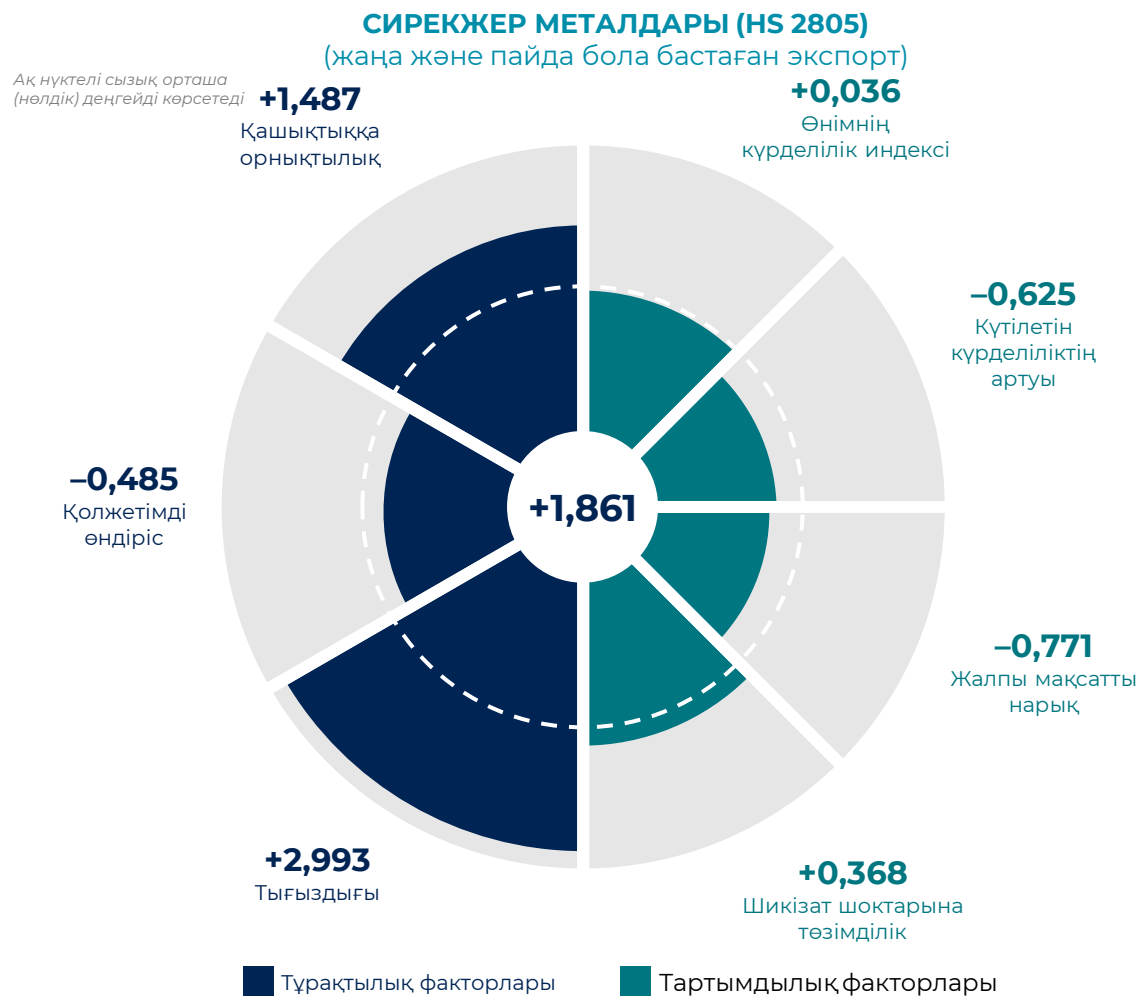
8. СИРЕКЖЕР МЕТАЛДАРЫ

СИРЕКЖЕР МЕТАЛДАРЫ (СЖМ) (HS 2805)

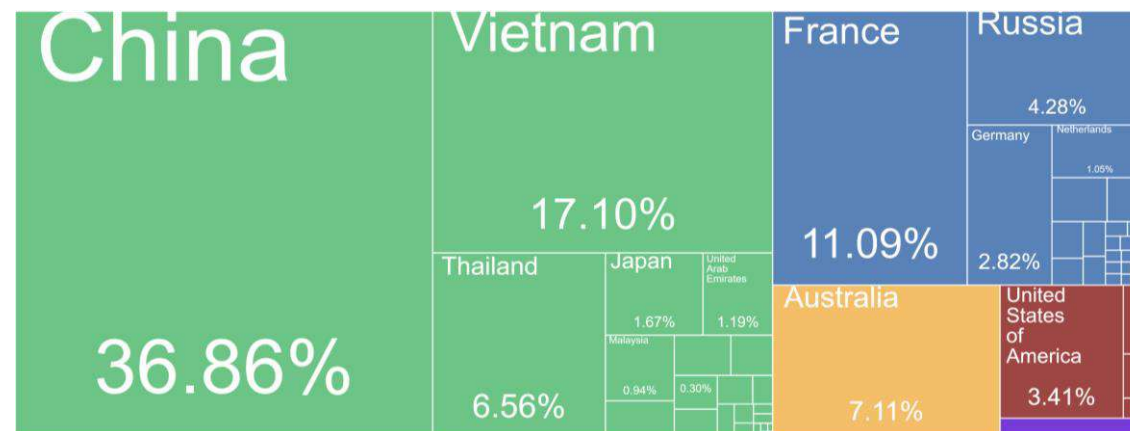
- СЖМ-ның өнім күрделілігінің индексі орташа, бірақ жалпы мақсатты нарығы шағын. СЖМ мұнай шикізатының шоктарына біршама төзімді және болашақта экспортты анағұрлым күрделірек өнімдерге одан әрі әртараптандырудың перспективалары шектеулі. СЖМ экспортын кеңейту үшін негіз бола алатын ағымдағы жекелеген өндірістер бар, ал жоғары тығыздық Қазақстан үшін СЖМ экспортын әртараптандырудың салыстырмалы жеңілдігін көрсетеді. СЖМ экспортқа баратын елдің географиялық алыстығына бейтарап.
- СЖМ-ның жаһандық сауда нарығы 2021 жылы \$1,14 млрд құрады. Қытай – 37% жаһандық үлесімен ең ірі экспорттаушы. Қытайдың үлесіне әлемдік барланған СЖМ қорының 40%, СЖМ әлемдік өндірісінің 69% және СЖМ-ды өңдеудің әлемдік қуатының 85% тиесілі. Қазіргі уақытта Қытай қазақстандық СЖМ экспортқа баратын жалғыз ел.
- Қазақстанда СЖМ экспорты 2020 жылдан бері доллармен есептегенде 4 есе, ал 2020 жылдан бастап нақты мәнде 3 есе өсті.
- Соңғы 9 айда Қазақстан Германия, АҚШ, Ұлыбритания, Қытай, Сингапур және т.б. компаниялармен СЖМ-ды барлау, өндіру, өңдеу және экспорттау бойынша ынтымақтастық жоспарлары туралы хабарлады.
- 2023 жылдың желтоқсанында Қазақстанда Сирек және сирекжер металдар саласын дамытудың 2024-2028 жылдарға арналған кешенді жоспары қабылданды, оған сәйкес Қазақстан 2024-2028 жж. сирек металдарды және СЖМ-ды өндіруді дамытуға 2,4 млрд теңге (~\$5,3млн) инвестициялауды жоспарлап отыр. 2024 жылдың мамырында Қазақстан Сенаты Қазақстанның сирек және СЖМ әлеуетті ресурстарына құны \$46 трлн болатын 5 мыңға жуық кен орны кіруі мүмкін екенін мәлімдеді.

ЭКОНОМИКАЛЫҚ КҮРДЕЛІЛІК ТУРАЛЫ ЕСЕП НӘТИЖЕЛЕРІ

ЖАҒАНДЫҚ СЖМ НАРЫҒЫНДАҒЫ ЭКСПОРТТАУШЫЛАР ҮЛЕСІ, 2021 Ж.

2021 жылы жалпы жаһандық нарық \$1,14 млрд құрады

Қазақстанның жаһандық экспорттағы үлесі 0,01%-дан аз

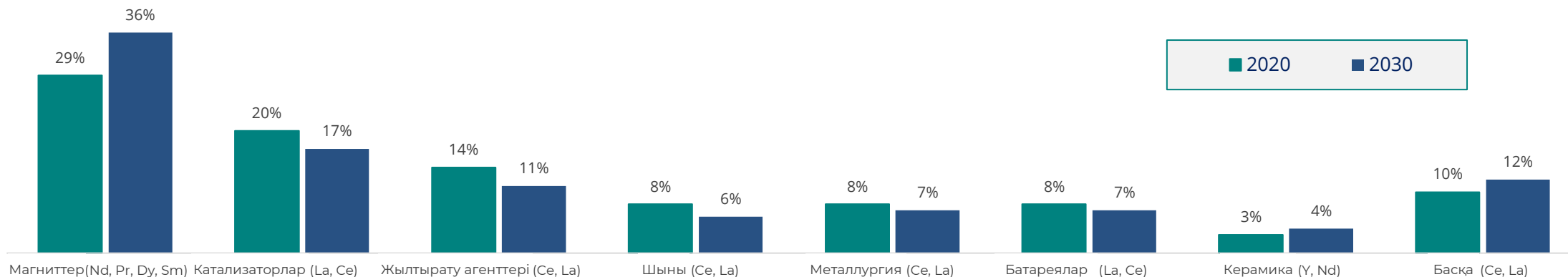
Үйлестірілген жүйе кодтары:

- 280511 натрий
- 280512 кальций
- 280519 сілтілі немесе сілтілі жер металдары (натрий мен кальцийден басқа)
- 280530 сирекжер металдары, скандий және иттрий
- 280540 сынап

Дереккөздер: *Industry Targeting Dashboard, Atlas of Economic Complexity*

СЖМ-ҒА ЖАҒАНДЫҚ СҰРАНЫС

СЖМ ОКСИДТЕРІНЕ ЖАҒАНДЫҚ СҰРАНЫС МАГНИТТЕР, КАТАЛИЗАТОРЛАР ЖӘНЕ ЖЫЛТЫРАТУ ҚҰРАЛДАРЫ НАРЫҒЫНА БАЙЛАНЫСТЫ (жиынтық сұраныстың үлесі)

2023 Ж. СЖМ ЖАҒАНДЫҚ РЕЗЕРВТЕРІ (миллион тонна)

- **Қытай** СЖМ жағандық нарығында үстемдік етеді.
- **Қытай** жағандық үлесі 37% құрайтын ең ірі экспорттаушы. Қытайдың үлесіне әлемдік барланған СЖМ қорының 34%-ы, СЖМ әлемдік өндірісінің 70%-ы және СЖМ әлемдік өңдеу қуатының 85%-ы тиесілі.

2023 Ж. СЖМ ЖАҒАНДЫҚ ӨНДІРІСІ (мың тонна)

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ СЖМ РЕСУРСТАРЫ

СЖМ РЕЗЕРВТЕРІНІҢ 70% МАҢҒЫСТАУ ОБЛЫСЫНДА

1 Батыс Қазақстан

- Қызылсай
- Борсықсай
- Меловое
- Шилісай
- Шпаковка
- Томақ
- Тайбоғар
- Тасмұрын

2 Орталық Қазақстан

- Күйректікөл
- Қаратас 4
- Шұбаркөл
- Жыланшық

3 Оңтүстік Қазақстан

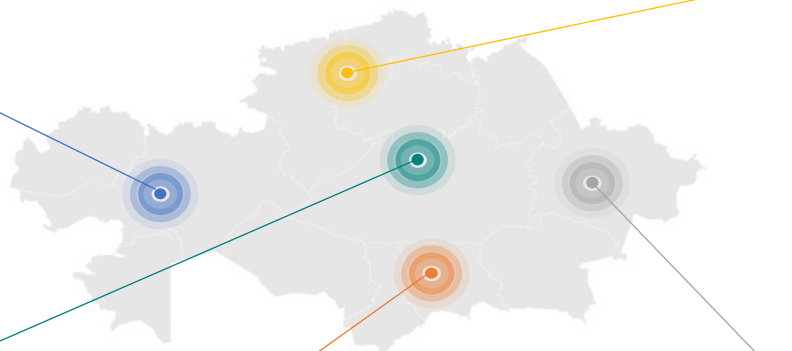
- Баласауқандық
- Көксай
- Құрымсақ
- Жабағылы
- Қаратау
- Ақдала
- Мыңқұдық
- Солт. Қарамұрын
- Қанжуған
- Мойынқұм
- Ақеспе

5 Солтүстік Қазақстан

- Красномайское
- Лосевское
- Құндыбай
- Обуховское
- Қараағаш
- Ақбұлақ
- Горьковское
- Богодуховское
- Тобольское
- Қоскөл
- Тілеумбет
- Талайрық

4 Шығыс Қазақстан

- Жоғарғы Еспе
- Аршалы
- Юбилейное
- Қараөткел

4,6x

доллармен есептегенде 2020 жылдан бастап Қазақстанның СЖМ экспортының өсуі

3,8x

2020 жылдан бастап Қазақстаннан СЖМ экспортының заттай мәнде өсуі

100%

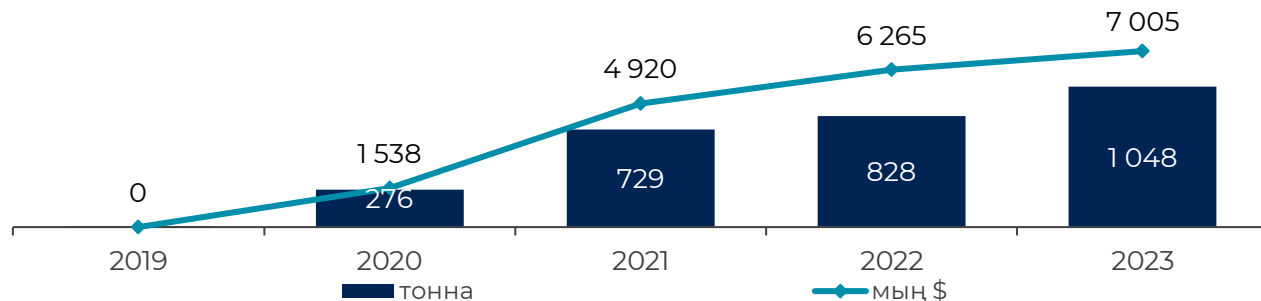
Қазақстан экспортындағы Қытайдың үлесі (2023 ж.)

0,83%

СЖМ кендерінің жаһандық экспортындағы Қазақстанның үлесі \$590 млн (2021 ж.)

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЭКСПОРТЫ

(280530 және 284690 СЭҚ ТН кодтары)

Дереккөздер: USGS, Қазақстан тау-кен металлургия саласын дамыту жөніндегі 2010 - 2014 жылдарға арналған бағдарламаны, Financial Times

Сирек және сирекжер металдар саласын дамытудың 2024 - 2028 жылдарға арналған кешенді жоспары, Қазақстанның Ұлттық статистикалық бюросы,

Қазақстандағы сирек металдар мен сирекжер металдарының кен орындары (Алматы, 1998 - 102 бет), Қазақстан геология саласын дамытудың 2023 - 2027 жылдарға арналған тұжырымдамасы

ҚАЗІРГІ ӨНДІРУШІЛЕР ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ СОҢҒЫ ОҚИҒАЛАР

2,4
МЛРД ТЕҢГЕ

2024-2028 жж. сирек металдар мен СЖМ-ды игеруге күтілетін инвестициялар

11

СЖМ-ды анықтау бойынша барлау жұмыстары жүргізілетін объектілер

2,2
МЛН Ш. КМ

2026 жылға қарай сирек металдар мен СЖМ-ға ерекше назар аударылуымен геологиялық қамту аймағы

СОҢҒЫ ОҚИҒАЛАР:

- 2022 жылдың қарашасында COP27 барысында Қазақстан мен ЕО арасында аккумуляторларға арналған шикізат пен жаңартылатын сутегі саласында серіктестік орнату туралы меморандумға қол қойылды.
- 2023 жылдың маусымында Creada Corporation (Қазақстан) мен HMS Bergbau AG (Германия) арасында Шығыс Қазақстанда аса маңызды пайдалы қазбаларды барлау, өндіру және өңдеу туралы келісімге қол қойылды. Creada корпорациясы АХҚО-да тіркелген және KAZ Lithium Ltd компаниясына тиесілі.
- 2023 жылдың қыркүйегінде Қазақстан Президенті Қ.Тоқаев 2026 жылға қарай геологиялық қамту 1,5 млн шаршы км-нен 2,2 млн шаршы км-ға дейін ұлғайтылатынын, бұл ретте СЖМ-ға ерекше көңіл бөлетінін мәлімдеді.
- 2023 жылдың қыркүйегінде АҚШ пен Орталық Азия елдері аса маңызды минералдар бойынша C5+1 диалогын бастайтыны жарияланды.
- 2023 жылдың желтоқсанында Қазақстан 2024-2028 жылдарға арналған сирек металдар мен СЖМ кешенді жоспарын қабылдады. Құжатқа сәйкес Қазақстан 2024-2028 жылдары сирек металдар мен СЖМ-ды игеруге 2,4 млрд теңге (~\$5,3) инвестициялауды жоспарлап отыр.
- 2024 жылдың наурыз айында Қазақстан мен Ұлыбритания СЖМ-ды барлау және өндіру жөніндегі жол картасына қол қойды.
- 2024 жылдың сәуір айында Cove Capital (АҚШ) және Тау-Кен Самұрық (Қазақстан) Қостанай облысында бірлескен геологиялық барлау жұмыстарын жүргізу жоспарларын жариялады.
- 2024 жылдың мамырында Қазақстан Президенті Қ.Тоқаев Қазақстан мен Сингапур СЖМ-ды өндіру және экспорттау саласында ынтымақтасады деп мәлімдеді.
- 2024 жылдың мамырында Қазақстан Сенаты Қазақстанның әлеуетті ресурстарына құны \$46 трлн болатын 5 мыңға жуық сирек металдар мен СЖМ кен орыны кіруі мүмкін деп мәлімдеді.

Дереккөздер: [EU](#), [Kazakh Invest](#), [US Embassy](#), [Kursiv](#), [Akorda](#)

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ СЖМ ӨНДІРУШІЛЕР

1 ҚазАтомПром

2 Қазақмыс

3 ҚазЦинк

4 Тау-Кен Самұрық

5 ӨТМК

6 Үлбі металлургиялық

7 Irtysk Rare Earth Co. Ltd

8 ЖШС БК SARECO

9 ЖШС DINATRON-KAZAKHSTAN

Дереккөздер: [Metal Mining](#), [Metal Mining](#)

ЕРЕКШЕ БАҒАЛЫ МЕТАЛЛ

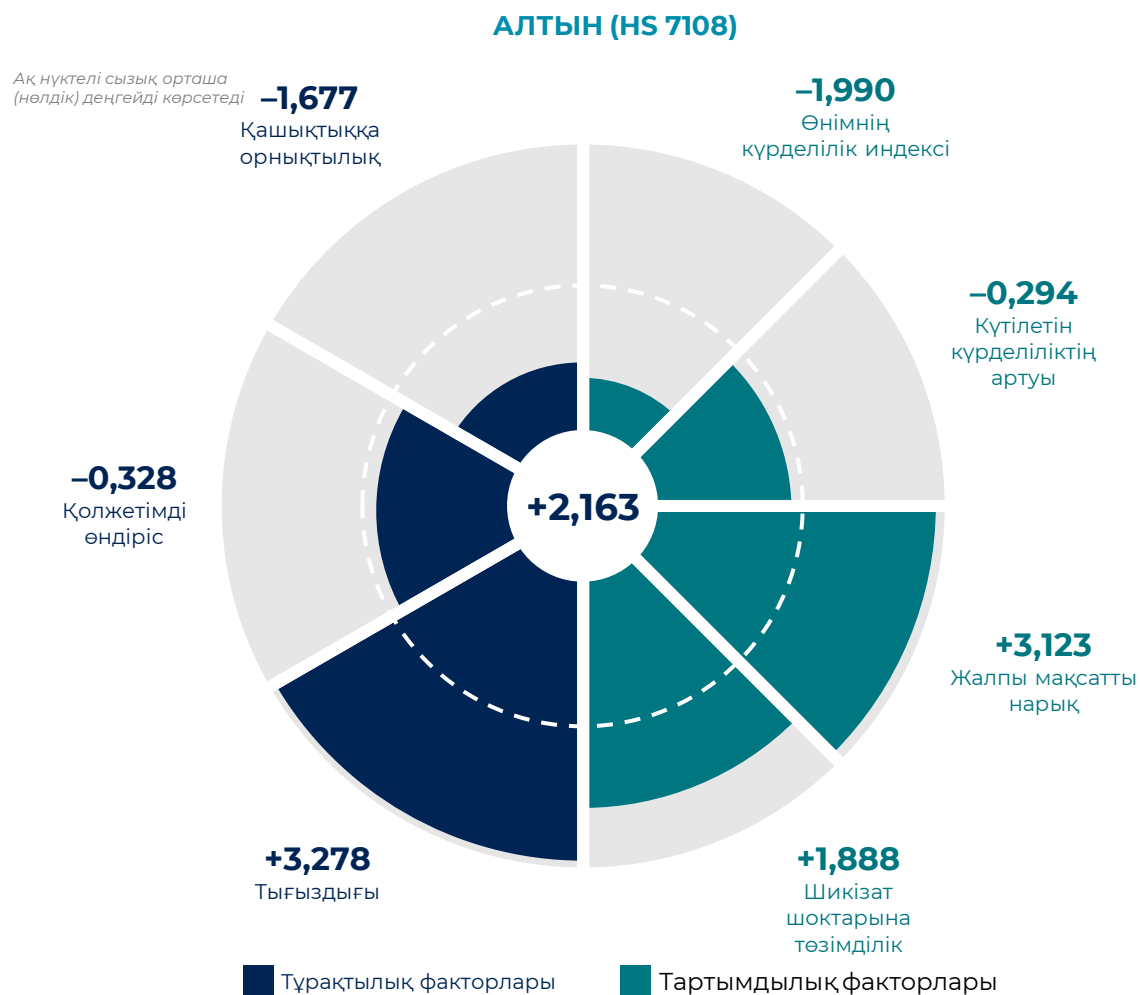
9. АЛТЫН

АЛТЫН (HS 7108)

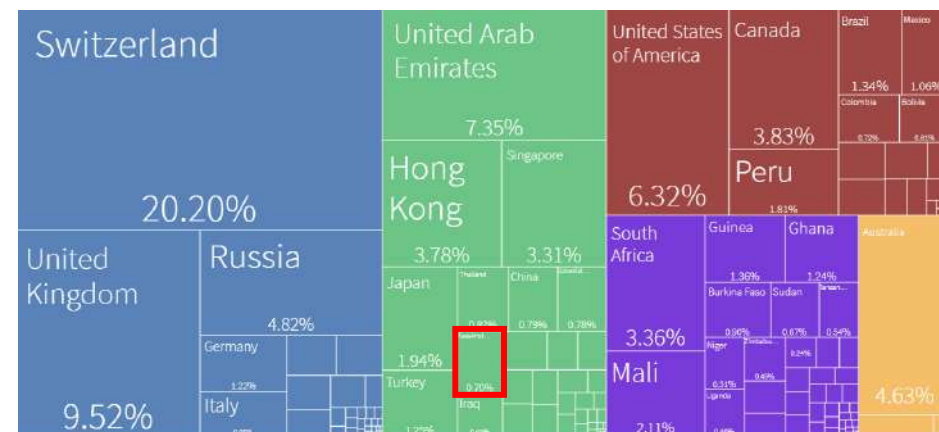
- Алтын негізгі бағалы метал болғандықтан, оның ерекше мәртебесі және экспортының ерекше шарттары бар. Бұл тауар ретінде алтынның сауда статистикасына әсер етуі мүмкін. Атап айтқанда, әлемдегі ең ірі алтын экспорттаушылар Швейцария (20%), Ұлыбритания (9,5%), БАӘ (7,4%), АҚШ (6,3%) және Гонконг (3,8%).
- 2022 жылы Қазақстан алтын қоры бойынша әлемде 14-ші және алтын өндіру бойынша 7-ші орынға ие болғанына қарамастан (USGS деректері бойынша), ресми статистикаға сәйкес Қазақстанның жаһандық экспорттағы үлесі 1%-дан аз.
- Жаһандық экспорт деректеріндегі Қазақстанның үлесіне байланысты Экономикалық күрделілік туралы есеп алтынды экспортқа арналған жаңа немесе пайда болып келе жатқан өнім ретінде жіктеді, дегенмен Қазақстанның алтын өндірудегі тәжірибесі, сондай-ақ қор көлемі тұрғысынан елдің позициясы алтынды жаңа және пайда болып келе жатқан өнімдер тізімінен шығарып, осы Шолудың жеке бөліміне орналастырады.
- Алтынның өнім күрделілігінің индексі төмен, бірақ жалпы мақсатты нарығы өте үлкен. Алтын мұнай шикізатының шоктарына өте төзімді және болашақта экспорттынеғұрлым күрделі өнімдерге одан әрі әртараптандырудың орташа перспективаларын ұсынады. Алтын экспортын кеңейту үшін негіз бола алатын ағымдағы жекелеген өндірістер бар, ал жоғары тығыздық Қазақстан үшін алтын экспортын әртараптандырудың салыстырмалы жеңілдігін көрсетеді. Алтын экспортқа баратын елдің географиялық алыстығына өте сезімтал.
- World Gold Council алтын бағасы екі жылдың ішінде төмендейді деп болжайды. Соңғы 10 жылда алтынға жаһандық сұраныс тұрақты болды және шамамен 4,4 мың тоннаны құрайды.

ЭКОНОМИКАЛЫҚ КҮРДЕЛІЛІК ТУРАЛЫ ЕСЕП НӘТИЖЕЛЕРІ

ЖАҒАНДЫҚ АЛТЫН НАРЫҒЫНДАҒЫ ЭКСПОРТТАУШЫЛАР ҮЛЕСІ, 2021 Ж.

2021 жылы жалпы жаһандық нарық \$427 млрд құрады

Қазақстанның жаһандық экспорттағы үлесі – 0,7%

Үйлестірілген жүйе кодтары:

- 710811 алтын ұнтағы
- 710812 өңделмеген алтын
- 710813 жартылай өңделген алтын

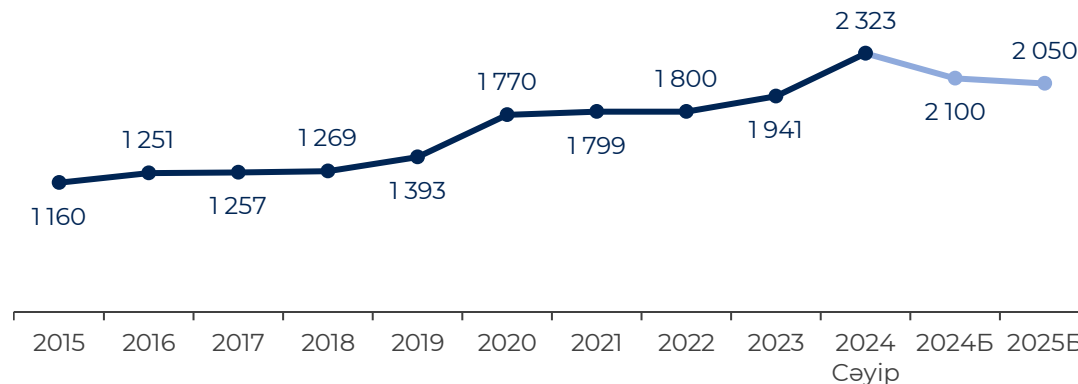
Дереккөздер: *Industry Targeting Dashboard, Atlas of Economic Complexity*

АЛТЫН – ЖАҒАНДЫҚ СҰРАНЫС, БАҒАЛАР, РЕЗЕРВТЕР, ӨНДІРІС

СЕКТОРЛАР БОЙЫНША АЛТЫНҒА СҰРАНЫС, 2015-2023 ЖЖ.
(мың тонна)

АЛТЫННЫҢ ТАРИХИ ЖӘНЕ БОЛЖАМДЫ БАҒАЛАРЫ, 2015-2025 ЖЖ.
(АҚШ доллар/унция)

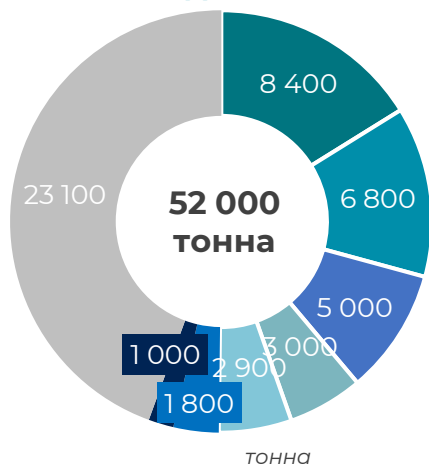

Дереккөз: World Gold Council

Дереккөз: World Gold Council

2023 Ж. АЛТЫННЫҢ ЖАҒАНДЫҚ РЕЗЕРВТЕРІ

- Аустралия
- Ресей
- ОАР
- АҚШ
- Перу
- Өзбекстан
- Қазақстан (#14)
- басқалар

Дереккөз: U.S. Geological Survey

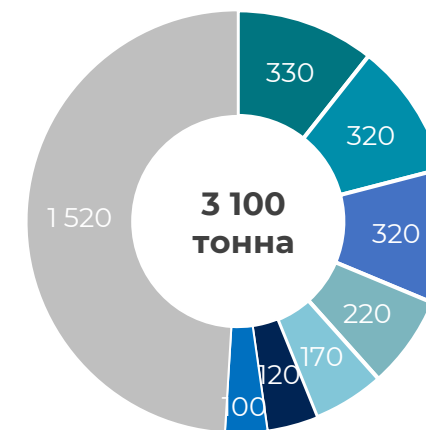
- **Алтын** қоры бойынша Аустралия әлемде бірінші орында, ал алтын өндіру бойынша **Қытай** көшбасшы.
- 2022 жылы **Қазақстан** алтын қоры (1000 тонна) бойынша әлемде **14-орында** және алтын өндіруден (120 тонна) **7-орында** болды.

Ескерту: 2023 жылы жалпы жағандық жеткізілім өңделген алтынды қосқанда 4900 тоннаны құрады (жалпы жеткізілімнің шамамен 25%).

Дереккөз: World Gold Council

2023 Ж. АЛТЫННЫҢ ЖАҒАНДЫҚ ӨНДІРІСІ

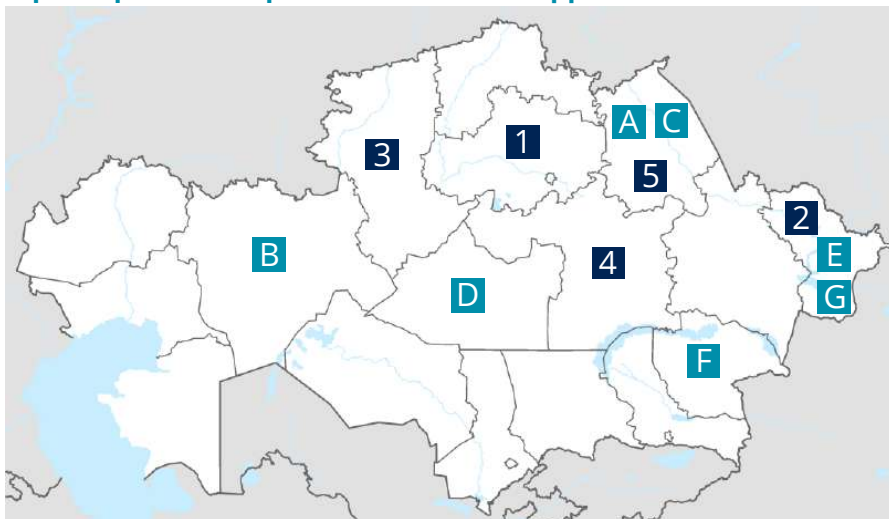
- Қытай
- Аустралия
- Ресей
- Канада
- АҚШ
- Қазақстан (#7)
- Өзбекстан
- басқалар

Дереккөз: U.S. Geological Survey

АЛТЫН – ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ӨНДІРІС

ҚАЗАҚСТАННЫҢ АЛТЫН КЕН ОРЫНДАРЫ МЕН ЖОБАЛАР

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ЕҢ ІРІ АЛТЫН КЕН ОРЫНДАРЫ

- (2022):
1. Алтынтау-Көкшетау (395 мың унция), Glencore
 2. Қызыл жобасы (330 мың унция), Polymetal Int.
 3. Варваринское (211 мың унция), Polymetal Int.
 4. Абыз (135 мың унция), Қазақмыс
 5. Бозшакөл (122 мың унция), KAZ Minerals

Дереккөз: mining-technology.com

	Инвестициялық жоба	Инвестор елі	Облыс	Құны \$ млн
A.	Құрамында алтыны бар концентраттарды өңдеу	АҚШ	Павлодар	685
B.	Бағалы металдарды (алтын және т.б.) өңдеу және байыту	Қазақстан	Ақтөбе	240
C.	Алтын өндіру зауытының құрылысы	Қазақстан	Павлодар	23
D.	Ашықтас кенішінде өңдеу кешенінің құрылысы	Қазақстан	Ұлытау	22
E.	Жұмыс істеп тұрған «Baug Gold» ЕЖШС кәсіпорынын жаңғырту	Қазақстан	Шығыс Қазақстан	18
F.	Алтын кенін өндіру бойынша тау-кен металлургия кешенін салу	Қазақстан	Жетісу	4,4
G.	Катодты алтын өндіретін гидрометаллургиялық зауыттың құрылысы	Қазақстан	Шығыс Қазақстан	1,8

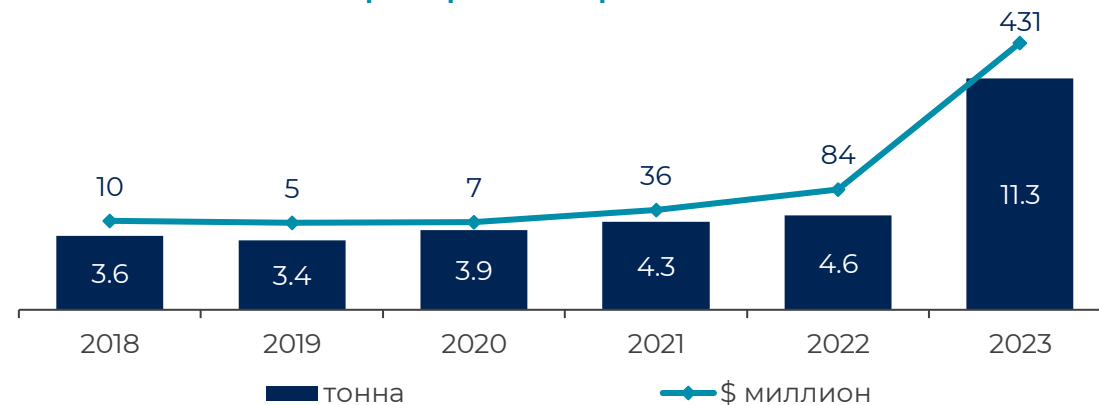
Дереккөз: Kazakh Invest

ҚАЗАҚСТАННЫҢ АЛТЫН ӨНДІРІСІ ЖӘНЕ ӘЛЕМДІК ӨНДІРІСТЕГІ ҮЛЕСІ

Дереккөздер: U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЭКСПОРТЫ

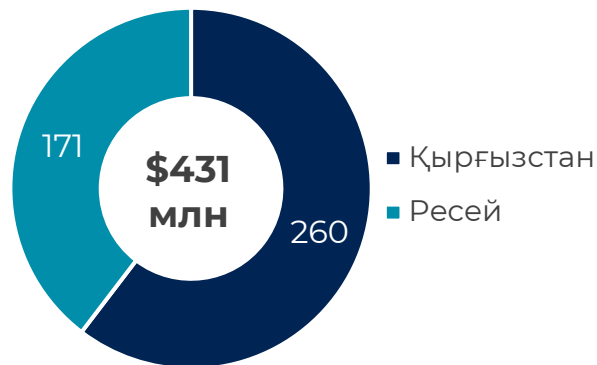
Дереккөз: Қазақстанның Ұлттық статистикалық бюросы

ЖАҒАНДЫҚ АЛТЫН ЭКСПОРТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҮЛЕСІ – 0,7%

ҚАЗАҚСТАНДЫҚ АЛТЫННЫҢ 3 ІРІ ИМПОРТТАУШЫСЫ, 2022 Ж.

Қырғызстан мен Ресей 2022 жылы Қазақстанның алтын экспортының 100 пайызын дерлік қамтамасыз етеді.

Жаһандық импорттың шамамен 0,03% Ресей мен Қырғызстанға тиесілі.

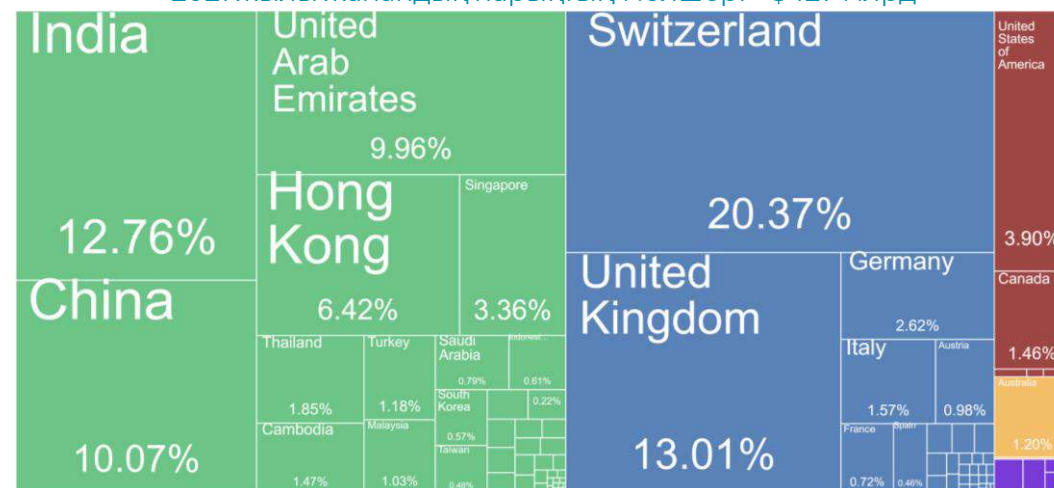

ҚЫРҒЫЗСТАН 2022 ЖЫЛЫ \$25,7 МЛН-ҒА АЛТЫН ИМПОРТТАДЫ

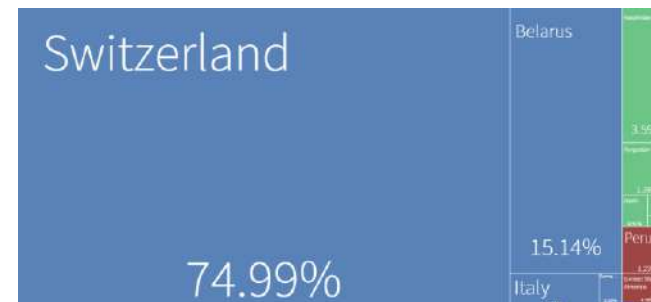
ЕЛДЕР БОЙЫНША АЛТЫННЫҢ ЖАҒАНДЫҚ ИМПОРТЫ, 2021 Ж.

2021 жылы жаһандық нарықтың мөлшері – \$427 млрд

Ресей 0,02%, Қырғызстан 0,01%

РЕСЕЙ 2022 ЖЫЛЫ \$78,2 МЛН-ҒА АЛТЫН ИМПОРТТАДЫ

Дереккөздер: жаһандық импорттаушылардың үлесі және жаһандық нарық көлемі – *The Atlas of Economic Complexity (harvard.edu)*, 2021 жылға, ең соңғы қолжетімді елдердің импорт көлемі туралы мәліметтер ақшалай түрде – *UN Comtrade*, 2022 жылға, ең соңғы қолжетімді 2022 жылы Қазақстанның импорттаушылары – *Қазақстанның Ұлттық статистикалық бюросы*

АВТОРЛАР

АХҚО әкімшілігі

- Данияр Келбетов
Өнімдерді дамыту жөніндегі басқарушы директор –
Басқарма мүшесі
- Әсет Оңласов
Салалық талдау департаментінің директоры
- Мәншүк Мұхамеджанова
Салалық талдау департаментінің бас менеджері
- Нұрлан Тайғанов
Салалық талдау департаментінің бас менеджері
- Каролина Нестеренко
Салалық талдау департаментінің менеджері

БАЙЛАНЫС ДЕРЕКТЕРІ

- Сайт: www.aifc.kz
- Сұраулар үшін: Industry_Analysis@aifc.kz

